Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání



Kde rozkvétají dětské příběhy

Obsah

1 Identifikační údaje o škole ... 3
1.1 Název ŠVP ... 3
1.2 Údaje o škole ... 3
1.3 Zřizovatel ... 3
1.4 Platnost dokumentu ... 3
2 Charakteristika školy ... 4
2.1 Lokalita školy ... 4
2.2 Charakter a specifika budovy ... 4
2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v MŠ ... 5
2.4 Specifika jednotlivých tříd ... 6
3 Pedagogický tým školy ... 8
3.1 Ředitelka a zástupkyně pro předškolní výchovu a vzdělávání jako lídr mateřské školy ... 9
3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání ... 10
3.3 Asistent pedagoga jako partner učitele ... 11
4 Podmínky vzdělávání ... 11
4.1 Psychosociální podmínky ... 11
4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci ... 13
4.3 Organizace ... 15
4.4 Životospráva ... 17
4.5 Věcné podmínky ... 18
5 Charakteristika vzdělávacího programu ... 20
5.1 Zaměření školy ... 20
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu ... 20
5.3 Vzdělávací strategie ... 21
5.3.1 Vzdělávací strategie na úrovni školy ... 21
1. Spontánní učení a hry ... 21
2. Nepřímo řízené vzdělávací činnosti ... 21
3. Řízené vzdělávací činnosti ... 22
4. Prožitkové učení ... 22
5. Kooperativní učení ... 23
6. Situační učení ... 23
7. Sociální učení ... 23
8. Skupinová organizační forma ... 23
9. Hromadná (frontální) organizační forma ... 23
10. Individuální organizační forma ... 24
11. Efektivní komunikace ... 24
12. Rituály ... 24
5.3.2 Klíčové kompetence, základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování a hledání ... 25
5.4 Nastavení procesu diagnostikování ... 44
5.5 Individualizace ve vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů ... 46
5.5.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 46

5.5.2 Vzdělávání dětí nadaných 48
5.5.3 Vzdělávání dětí cizinců 49
5.5.4 Vzdělávání dětí mladších tří let 49
5.5.5 Distanční vzdělávání 51
6 Vzdělávací obsah 52
6.1 Integrované bloky 52
6.1.1 Integrovaný blok Zastav se a dívej 54
6.1.2 Integrovaný blok Zvyky a tradice 59
6.1.3 Integrovaný blok Společně to zvládneme 65
6.2 Dílčí projekty a programy 70
6.3 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu 73
7 Plán evaluace 74
Závěrečná ustanovení 77

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Kde rozkvétají dětské příběhy

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:	Základní škola a mateřská škola Kožlí
SÍDLO ŠKOLY:	Kožlí 300, Kožlí 582 93
KONTAKTY:	**email: mskozli@gmail.com** telefonní číslo: 774 31 90 43 datová schránka: xgqmekd
REDIZO:	600087026
IČO:	70993017
STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY:	Mgr. Iva Hanzlíková Gabrielová
ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:	Bc. Lucie Pokorná - zástupkyně ředitelky školy pro předškolní výchovu a vzdělávání, a kolektiv učitelek MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE:	Obec Kožlí
ADRESA ZŘIZOVATELE:	Obec Kožlí Kožlí 156, 582 93 Kožlí
KONTAKTY:	Starosta obce: Václav Husák Tel:724 173 715 obeckozli@tiscali.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU:	1.9.2026
ČÍSLO JEDNACÍ:	ZSKO 70/2026
DATUM PROJEDNÁNÍ V PED. RADĚ:	25. 8. 2026

…… ……

ředitel školy — Razítko školy

Mgr. Iva Hanzlíková Gabrielová

2 Charakteristika školy

2.1 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola je zasazena do nádherné přírody kraje Vysočina s výhledem na vodní nádrž Švihov. V blízkosti MŠ je obecní úřad, dětská skupina, základní škola, pošta, obchod a autobusová zastávka. Budova mateřské školy je umístěna uprostřed obce, stranou od hlavní silnice. Celoročně podnikáme vycházky do širokého okolí. Krásné přírodní podmínky využíváme k pozorování, poznávání a pohybu.

2.2 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola (dále jen MŠ) byla nově postavena v roce 2021 na místě školní zahrady původní MŠ. Budova je vícepatrová, se třemi třídami, přičemž dvě třídy se nacházejí v přízemí a jedna třída v prvním patře. Třídy v přízemí byly navrhnuty bezbariérově, a proto zde může být umístěno dítě se zdravotním handicapem. Dvě třídy v přízemí mají společnou jídelnu, třída v patře má jídelnu samostatnou. V suterénu celé MŠ se nachází moderně vybavená kuchyň.

Mateřská škola disponuje třemi třídami. Názvy tříd jsou zvoleny dle prostředí, ve kterém se mateřská škola nachází. V jejím okolí se nachází rozlehlé louky, které dětem poskytují dostatek prostoru pro poznávání přírody a pohybové aktivity. Odtud také vycházejí názvy jednotlivých tříd. Třída Zvonečků, Sedmikrásek a Pampelišek. Každá třída je samostatný celek, který se skládá z třídy, herny, sociálního zařízení a šatny. Vpravo se nachází třída Zvonečků, vlevo třída Sedmikrásek a v prvním patře třída Pampelišek.

Součástí MŠ je rozlehlá zahrada se spoustou herních prvků a pískovištěm, která umožňuje dětem dostatek sportovního vyžití.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola má dobrou dostupnost. Zastávka autobusu je cca 300m vzdálena od MŠ.

Informace z historie školy:

První zmínka o mateřské škole v Kožlí pochází z roku 1940, kdy byl v obci zřízen tzv. zemědělský útulek, který byl pouze sezónní, a sloužil pro hlídání dětí pouze přes letní období. Zanedlouho byl změněn na útulek celoroční, ale stále pro něj nebylo nalezeno vhodné umístění. V roce 1945 byl přesunut ze soukromého domu do nevyužité třídy základní školy. Toto zařízení bylo v obci stále více vyžadováno, a jeho důležitost vzrostla s rozvojem JZD. Vedení JZD, MNV a organizace žen se začali zabývat otázkou, jak zajistit trvalé a vyhovující umístění školky, jak se tomu začalo říkat. Tak došlo v roce 1962 k rozhodnutí postavit samostatnou budovu mateřské školy na pozemku, který k tomuto účelu zakoupil MNV. Stavbu financovalo z provozních prostředků JZD a brigádnicky pomohli i místní občané. 1.října 1964 byla otevřena mateřská škola při JZD v Kožlí s celodenním provozem a začala plnit své poslání. Do mateřské školy bylo tehdy zapsáno 22 dětí.

2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v MŠ

Kapacita školy: 72

Počet tříd: 3

Počet pedagogických pracovníků: **7**

Počet nepedagogických pracovníků: **5**

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy,

školní asistenty, apod.).

2.4 Specifika jednotlivých tříd

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Celková kapacita naší mateřské školy je 72 dětí. Děti jsou rozvrženy do třech tříd:

Třída Zvonečků - 20 dětí.

Třída Sedmikrásek - 21 dětí.

Třída Pampelišek - 22 dětí.

Charakteristika tříd:

Třída Sedmikrásek je umístěna v přízemí MŠ. Má vlastní šatnu, sociální zařízení, velkou a prostornou hernu. V herně mají děti k dispozici knihovnu, výtvarný koutek, interaktivní tabuli pro rozvoj digitální gramotnosti v předškolním věku, světelný stůl, hudební koutek s digitálním pianem, flétnou a orffovými nástroji. V neposlední řadě ve třídě nechybí veliký výběr didaktických pomůcek a hraček. Toto členění umožňuje dětem hrát si dle vlastního výběru v kterémkoliv koutku, v klidu, v menších skupinkách.

Třída Sedmikrásek je věkově heterogenní, na školní rok 2026/2027 je do ní zapsáno 21 dětí ve věku od 2 do 6 let, z toho 10 dívek a 11 chlapců. Podporujeme vzájemnou spolupráci, kamarádství, ale i individualitu a samostatnost každého dítěte. Rozvíjíme schopnosti a dovednosti dětí ve všech oblastech, upevňujeme jejich postoje a návyky. Zaměřujeme se na prožitkové učení, rozvoj komunikativních dovedností, důležitý je pro nás i dostatečný pobyt venku a budování pozitivního vztahu k životnímu prostředí.
Veškeré činnosti jsou uzpůsobeny věkovým rozdílům dětí.

Třída Zvonečků je umístěna v přízemí MŠ. Tato třída je věkově heterogenní, ve školním roce 2026/2027 je zde zapsáno 20 dětí ve věku od 2 do 6let, 9 chlapců, 11 dívek. Herna je vybavena moderním nábytkem, vhodnými didaktickými pomůckami, interaktivní tabulí, světelným stolem a množstvím hraček pro všestranný rozvoj dítěte. Ve třídě působí asistent pedagoga, který podporuje vzdělávání chlapce se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracuje s třídním učitelem při přípravě a realizaci výuky, zajišťuje individuální podporu žákům a přispívá k vytváření pozitivního a inkluzivního prostředí ve třídě.

Uplatňujeme odpovídající vzdělávací strategie, spontánní učení a hry, využíváme prožitkové, situační, sociální a kooperativní učení hrou. Činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích, podporují

dětskou zvídavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení a jeho zájem poznávat nové. Aktivity spontánní i řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

Třída Pampelišek se nachází v druhém patře MŠ. Je věkově heterogenní, na školní rok 2026/2027 je zde zapsáno 22 dětí ve věku od 2 do 6 let. Z toho 13 dívek a 9 chlapců. V herně mají děti k dispozici knihovnu, výtvarný koutek, interaktivní tabuli pro rozvoj digitální gramotnosti v předškolním věku, světelný stůl a hudební koutek s digitálním pianem. Třída má pravidelný denní rytmus a řád, který navozuje dětem pocit bezpečí. Její program plně respektuje individuální potřeby dětí a vytváří jim možnost k vlastnímu pokroku a seberealizaci. Snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná a navazuje vztah důvěry. Společně jsme velcí kamarádi. Rádi si hrajeme, zpíváme, tvoříme a cvičíme. Milé chvilky zažíváme v kroužku a při procházkách, kdy poznáváme okolní přírodu.

Prostor třídy je uzpůsoben nejen ke skupinovým a individuálním činnostem, ale i pro odpočinek. Děti mají přiměřené množství hraček a pomůcek pro hru i učení.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově heterogenní, pro zařazování dětí do jednotlivých tříd respektujeme sourozenecké vazby i zohledňujeme přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dvě učitelky jsou zpravidla přítomny při přípravě na pobyt venku, oběd, přípravě na odpolední odpočinek, nebo při akcích ve škole i mimo MŠ

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Konkrétní termín zápisu k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu se školským zákonem (§ 34 odst. 2).

Nově stanovený termín a místo zápisu ředitel zveřejní v místě obvyklým způsobem s dostatečným předstihem před zahájením zápisu.

Děti jsou do mateřské školy přijímány dle kritérií mateřské školy pro přijímání dětí, vydané ředitelkou školy. Zápis probíhá v určeném termínu, po předchozí domluvě se zřizovatelem. O zápise jsou rodiče informováni na vývěskách v obci, na webových stránkách školy a u hlavního vstupu do MŠ. Kritéria přijímání dětí do mateřské školy Kožlí:

Do mateřské školy mohou být přijaty pouze děti, které se podrobily stanoveným pravidelným očkováním, které mají doklad, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemohou očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (§50 zákona č. 258/2000Sb.)

Děti k povinnému předškolnímu vzdělávání s trvalým pobytem ve spádové oblasti podle § 34, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění.

1. Děti k pravidelné docházce s trvalým pobytem ve spádové oblasti Kožlí, Sechov, Bohumilice, které k 31. 8. dovrší pěti let věku
2. Děti k pravidelné docházce s trvalým pobytem ve spádové oblasti Kožlí, Sechov, Bohumilice, které k 31. 8. dovrší čtyř let věku
3. Děti k pravidelné docházce s trvalým pobytem ve spádové oblasti Kožlí, Sechov, Bohumilice, které k 31. 8. dovrší tří let věku
4. Děti, které nesplňují body1.-3. budou přijeti dle data narození od nejstaršího

3 Pedagogický tým školy

V naší mateřské škole tvoří pedagogický tým kvalifikované učitelky, které společně zajišťují předškolní vzdělávání dětí v souladu se Školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Součástí pedagogického týmu jsou také další pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání dětí (např. asistenti pedagoga).

Činnost pedagogického týmu koordinuje vedoucí učitelka mateřské školy, která organizuje pedagogickou práci, podporuje spolupráci mezi pedagogy, zajišťuje předávání informací a podílí se na plánování, evaluaci i rozvoji vzdělávací činnosti mateřské školy. Učitelky každé třídy se prolínají v pracovní době 3 hodin z důvodu zkvalitnění přímé práce s dětmi. Pedagogický tým spolupracuje při plánování, realizaci a hodnocení vzdělávacího procesu, sdílí zkušenosti a vytváří jednotný pedagogický přístup k dětem.

Mateřská škola je součástí společného právního subjektu základní školy a mateřské školy. Ředitelka školy odpovídá za řízení celé organizace, vytváří podmínky pro kvalitní vzdělávání, podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků a zajišťuje naplňování cílů školního vzdělávacího programu. V oblasti řízení mateřské školy úzce spolupracuje s vedoucí učitelkou.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání a získané zkušenosti využívají ke zkvalitňování své pedagogické práce. Důraz je kladen na partnerskou spolupráci s rodinou, respektující přístup k dětem, vzájemnou spolupráci pedagogů a vytváření bezpečného, podnětného a vstřícného prostředí pro vzdělávání.

3.1 Ředitelka a zástupkyně pro předškolní výchovu a vzdělávání jako lídr mateřské školy

Ředitelka společně se zástupkyní pro předškolní výchovu a vzdělávání jsou inspirativní a motivující osobnosti, které se aktivně podílejí na každodenním životě mateřské školy. Jejich odhodlání a angažovanost jsou klíčovými faktory, díky nimž mateřská škola vzkvétá a poskytuje dětem kvalitní základy pro jejich další vzdělávání. Jejich schopnost empatie a vedení týmu přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry, kde se každý cítí cenný a podporován. Neustále hledají nové způsoby, jak zlepšit vzdělávací procesy a podmínky pro děti.

- Motivují pedagogické pracovníky k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby.
- Podněcují vzájemné učení a sdílení zkušeností.
- Mají jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy.
- Nastavují otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikaci.
- Spolupracují se zřizovatelem a dalšími partnery školy.
- Podporují týmovou spolupráci směřující ke kvalitě a rozvoji mateřské školy.
- Realizují pravidelnou autoevaluační činnost zahrnující všechny stránky chodu školy.
- Pečují o příznivé klima a kulturu školy.
- Podporují respektující spolupráci a prosociální vztahy mezi všemi aktéry předškolního vzdělávání.
- Cíleně podporují rozvoj a vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele.
- Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytují jim zpětnou vazbu a na jejím základě společně s nimi plánují jejich profesní rozvoj.
- Vytváří podmínky pro samostudium a další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Výsledky autoevaluace využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracují na svém osobnostním i profesním rozvoji.

3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

Učitel mateřské školy je laskavý a citlivý k potřebám dětí, respektuje jejich individualitu a podporuje jejich rozvoj. Inspiruje děti a vytváří pozitivní a bezpečné prostředí, ve kterém se mohou učit a růst. Spolupracuje se zákonnými zástupci a kolegy, aby zajistil harmonický a efektivní vzdělávací proces.

- Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.
- Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání.
- Uplatňuje k dětem respektující přístup.
- Zapojuje děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytuje příležitosti vyjádřit jejich názor.
- Vnímá rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání.
- Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy.
- Domlouvá se se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy.
- Provádí pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci.
- Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Věnuje pozornost prevenci rizikového chování.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Zodpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy, do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu.

3.3 Asistent pedagoga jako partner učitele

Asistent pedagoga je součástí týmu, oporou učitele, pracuje na základě jeho pokynů. Uplatňuje k dítěti respektující přístup, spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání. Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji. Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Velký důraz je kladen na klima třídy, které je vstřícné a respektuje individuální zvláštnosti dětí.
Pro pozitivní zvládnutí adaptační fáze (viz. adaptační plán) nově příchozích dětí umožňujeme rodičům postupně začleňovat dítě do MŠ v kratších časových intervalech nebo jejich přítomností pomáhat dětem v prvních dnech při vstupu do třídy.

Ve zvýšené míře dbáme na to, aby nedocházelo k nezdravé soutěživosti, protože něco takového může mít značně negativní důsledky pro vývoj dítěte. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. K dětem se přistupuje jako k rovnocennému partnerovi, umožňujeme dětem samostatně se rozhodovat a aktivně se spoluúčastnit života mateřské školy.

Děti mají možnost si hrát či pracovat individuálně, stejně jako ve dvojicích i v různě početných skupinách, pečlivě volíme mezi individuálními, skupinovými či frontálními činnostmi.

Děti jsou za konkrétní věci chváleny, čímž jsou motivovány k další činnosti. Nemusí primárně mluvit jen učitelka, zkusme nechat mluvit děti. Pedagogové se snaží vyhýbat stereotypu ve své práci. Váží si dětí a respektují je. Berou je jako své partnery a přátele, se kterými se dobře cítí a vzájemně se obě partnerské strany obohacují. Neironizují, nezesměšňují a nestigmatizují děti. Dopřávají každému dítěti každodenní radost z úspěchu.

Zákonný zástupce nově příchozího dítěte se po ranním příchodu do třídy může zapojit do hry s dítětem a setrvat ve třídě po delší čas, než je zpravidla obvyklé, pokud je patrné, že tak dítě nové prostředí lépe snáší. Dítě se ve společnosti zákonných zástupců adaptuje na docházku do MŠ tak dlouho, jak potřebuje. Po dohodě s učitelem je dítěti umožněno mít osobní předmět pro zajištění

pocitu bezpečí a jistoty. Učitelka informuje zákonné zástupce, jak se dítěti v MŠ dařilo a konzultuje s nimi další vhodný postup jeho začleňování. Dítě může dle své volby zůstat stranou od řízených činností a jen obhlížet dění ve třídě.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Spontánní činnosti nejsou přerušované, děti si své práce a činnosti dokončují ve vlastním tempu. Rychleji pracující děti mají možnost zabývat se jinou činností, než ostatní děti. Dítě se specifickými potřebami má v MŠ vytvořeny podmínky a na doporučení odborníků může být integrováno. Dítě chodí na WC samostatně dle individuální potřeby. Učitelka nevyžaduje dokončení práce ve stanovený čas od všech dětí. Ve třídě pracujeme individuálně, skupinově nebo společně.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Učitelky se s dětmi dohodnou na předem vytvořených pravidlech, které se snaží dodržovat. Dítě se v prostoru třídy pohybuje volně, pokud potřebuje odejít na WC, učitelce to oznámí. Děti ze třídy svévolně neodcházejí. Děti jsou poučeny o zásadách bezpečného pohybu ve vnitřních prostorách budovy MŠ, na školní zahradě, i například při akcích mimo MŠ. Děti jsou především příkladným chováním učitelek vedeny k zásadám slušného chování. Děti vyjadřují své potřeby, přání.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Učitelka mluví ke konkrétnímu dítěti, dívá se na něj (pohled z očí do očí). Když jeden mluví, ostatní naslouchají. Učitelka podává jasné a dětem srozumitelné informace. Vedeme děti k tomu, aby vyslechly druhého, neskákaly do řeči.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřípustná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná). Učitelka používá převážně pozitivní (motivující, povzbuzující) hodnocení.

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Učitelka řeší i negativní spontánní projevy dítěte nedirektivně a využívá situaci k posilování jeho sebekontroly

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra. Dospělí mají mezi sebou přátelské vztahy, jdou dětem příkladem, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). Učitelka se bez obav přiznává ke své neznalosti, omylu nebo chybě. Učitelka dodržuje dané sliby, když je nemůže dodržet, tak vysvětlí dětem proč a zabývá se náhradním řešením. Děti se s důvěrou obracejí na dospělé s žádostí o pomoc.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Učitelka se sama nebo s pomocí ostatních dětí snaží najít nejvhodnější řešení. Hledá se vzájemná dohoda, kompromis.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce funguje na základě vzájemné vstřícnosti a pozitivní komunikace. Pedagogičtí pracovníci se snaží vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí. Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole. Mohou se po dohodě s učitelkou zúčastnit činností svých dětí v prostorách, kde to umožňují související předpisy (hygiena, stravování atd.). Učitelé pravidelně informují rodiče o jejich dětech a radí se o společném postupu při jejich výchově a vzdělávání.
Zaměstnanci zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích a řídí se směrnicí o GDPR.

MŠ pomáhá na požádání rodičům v péči o dítě poradenstvím, konzultacemi a preventivními programy. Stěžejní práce s rodiči se odehrává v jednotlivých třídách, učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Napomáhají s dopravou svých dětí na zimní stadion, vlakové či autobusové nádraží, apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Informovanost probíhá formou osobní komunikace, přes komunikační aplikaci "Naše MŠ", webové stránky školy. Konkrétní informace o dění v dané třídě naleznou zákonní zástupci na nástěnkách v šatnách před vstupem do každé třídy.

Při řešení hlubšího problému je vhodné domluvit si schůzku. Každá třída má vypsané Konzultační hodiny, na které se zákonný zástupce může předem objednat. Ke schůzce může být přizváno i dítě, které pak samo s využitím portfolia hodnotí své pokroky.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Rodiče mají možnost podstoupit vstupní rozhovor, kde pedagog získává důležitých informace ohledně dítěte (např.: chování, stravování, zdravotní stav, pravděpodobná adaptace dle sdělení zákonných zástupců a jiné).
Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Vyvěšujeme letáky na akce vhodné pro zákonné zástupce s malými dětmi. Nabízíme zákonným zástupcům vhodné knihy k zakoupení. V případě potřeby a v zájmu dítěte doporučujeme zákonným zástupcům obrátit se na příslušného odborníka a předáme odpovídající kontakt.

4.3 Organizace

Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Provoz MŠ: 6:15 - 16:15 hod

Scházení dětí: 6:15 - 8:00 hod

Cvičení, hyg., svačina: 8:15 - 9:00 hod

Dopolední blok: 9:00 - 9:30 hod

Pobyt venku: 9:30 - 11:30 hod

Hygiena, oběd: 11:30 - 12:00 hod

Odpočinek dětí: 12:00 – 14:00 hod, postupné vstávání dětí (individuálně dle potřeby)

Hygiena, svačina: 14:00 - 14:30 hod

Odpolední blok, rozcházení dětí: 14:30 - 16:15 hod

Nadstandardní aktivity (Veselé pískání, Logohrátky 3-4, Logohrátky 5-6, Angličtina hrou 3-4, Angličtina hrou 5-6) od 15:15 hod. (20–30 minut) jednou za 14 dní.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, s ohledem na aktuální stav ovzduší (inverze), povětrnostní podmínky (silný vítr, náledí, mráz apod.) Dostatečný pohyb je zajištěn nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ (herny, chodby) a též využíváme k vycházkám přilehlé prostory. Všichni zaměstnanci MŠ respektují individuální potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelka jde dětem příkladem a vysvětluje důležitost pohybu pro naše zdraví.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Učitelka odpovídá za to, že program pedagogických činností je cílevědomý a že je plánován.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Dítěti je dán prostor a čas pro adaptaci v novém prostředí, aby se s ním mohlo vyrovnat. Adaptace probíhá s ohledem na individuální potřebu každého dítěte (popřípadě zkráceným pobytem než je dopolední docházka). Zákonný zástupce může s dítětem pobýt ve třídě.

Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad řízenými činnostmi a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Učitelka citlivě reaguje při spontánních hrách dětí tím, že se snaží nevstupovat jim do hry a pokud se hra musí přerušit, jasně je ubezpečí, že v ní ještě budou moci pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Učitelka se snaží zařazovat do své práce co nejvíce prožitků k získání zkušeností a vědomostí.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Interiér i exteriér MŠ dává plně možnost dětem ke společným i k individuálním činnostem. Učitelka pracuje tak, aby plně využila ve své práci s dětmi všechny jmenované formy činností.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. V umývárně mají mezi jednotlivými WC přepážky, umožňující soukromí dítěte.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Učitelka vede záznamy o vývoji jednotlivých dětí. Záznamy o dětech jsou prováděny na základě pedagogické diagnostiky (IShophi) a vycházejí z pravidelného pozorování dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Učitelka podrobně zná a využívá didaktické a metodické pomůcky a hry uložené na třídách. Učitelka využívá literaturu dětské a učitelské knihovny a knihovny ve třídách.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno. MŠ dodržuje počet dětí stanovený kapacitou MŠ.

MŠ dodržuje počet dětí na třídách stanovený vyhláškou. MŠ dbá v maximální míře na bezpečnost dětí. Pravidelně kontroluje vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetí osoby a další opatření. Konkrétní podmínky máme nastavené ve školním řádu.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V ustanovení § 34a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vymezeno povinné předškolní vzdělávání. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující část školního roku (na poloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit

ředitelce ZŠ a MŠ, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce ZŠ a MŠ

Řádný termín k ověření získaných schopností a dovedností je stanoven na Listopad.

Zákonný zástupce přinese s sebou k ověření portfolio, které bude obsahovat práce dítěte. Portfolio může obsahovat:

Básničky a písničky, které se dítě naučilo.
Obrázky, které dítě malovalo. Výrobky, které dítě vyrobilo.
Fotografie, jak si dítě hraje v domácím prostředí, příp. z vycházek venku, na dětském hřišti apod.
Seznam přečtené literatury.
Seznam divadelních představení, které dítě zhlédlo.

Součást ověření bude i krátký pobyt ve třídě s dětmi, kde budeme sledovat, jak se dítě chová v prostředí, které je dítěti přirozené. Bude provedena pedagogická diagnostika Ishophi, kde učitel ihned vyhodnotí pokrok dítěte.

4.4 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne. Po celý den mají děti dostatek tekutin a možnost volby mezi několika nápoji. Děti mají volný přístup k tekutinám a mohou je tak doplňovat dle vlastních potřeb. Děti pijí ze svého označeného hrnku, jsou vedeny k tomu, aby pily pravidelně. Dodržujeme pitný režim. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřípustné násilně nutit děti do jídla. Učitelky po celý den děti vybízejí k doplnění tekutin. V letních měsících máme zajištěn pitný režim na zahradě v samoobslužných várnicích. V zimních obdobích jsou tyto várnice opatřeny termostatem, tzn., že děti při návratu z pobytu venku mají k dispozici teplý nápoj.

Stravování je zajištěno v přízemí - Jídelna, a první patro - Jídelna. Při svačinách mají pokrm připravený z kuchyně. Samy se obslouží - tácek, svačinka, nápoj.

K dispozici je opět nápoj na výběr. Obědy jsou zajištěny tak, že polévku zajišťují roznosem na stolečky učitelky a kuchařky, hlavní jídlo si samy děti nosí z výdejního okénka. Špinavé nádobí si děti samy odnáší do okénka pro použité nádobí. Děti do jídla nenutíme, vedeme je k samostatnosti při sebeobsluze (pomazánky si děti mažou samy, úklid svého místa po stolování) Snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Využíváme domluvy se zákonnými zástupci. Po dohodě se zákonnými zástupci respektujeme potravinové alergie dětí, apod. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Program se domlouvá před vycházkou společně s dětmi. Využíváme maximální délku pobytu venku. Nejvíce využíváme zahradu a vycházky do okolní přírody - vodní nádrž Švihov, rybářské rybníky, fotbalové hřiště, místní les Březina, apod.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). V době odpočinku učitelka čte, vypráví, nebo pustí pohádku na CD přehrávači. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné. Individuálně pracujeme s dětmi s nižší potřebou spánku (klidové aktivity u stolečků, pracovní listy, modelování, kresba...).

Vstávání dětí je prováděno citlivě s ohledem na každé dítě (děti násilně nebudíme, necháme je dospat, dle jejich potřeby).

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Učitelky si uvědomují důležitost zdraví a svým zdraví podporujícím chováním poskytují dětem i rodičům přirozené vzorce chování. Učitelky dodržují pitný režim s dětmi. Dodržují zásady hygieny a myjí si ruce společně s dětmi v umývárně před každým jídlem, po jídle, vždy po pobytu venku.

V současné době školní jídelna trpí zvýšenou hladinou hluku, která může negativně ovlivňovat nejen atmosféru během obědů, ale i celkovou pohodu strávníků. Odhlučnění prostoru by zajistilo klidnější a pohodlnější prostředí, kde se děti mohou v klidu najíst a zároveň si odpočinout od školního ruchu. Moderní akustické panely a další odhlučňovací materiály mohou výrazně snížit hlukovou zátěž a přispět k lepšímu soustředění a celkové pohodě.

4.5 Věcné podmínky

MŠ má dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třídy jsou vybaveny tak, aby co nejlépe vyhovovaly celodennímu pobytu dětí v MŠ.

V prvním patře se nachází místnost, která není vybavena nábytkem, a proto je často využívána jako tělocvična pro děti.

Vedle kuchyně, v suterénu, jsou ještě dvě obrovské osvětlené místnosti s topením, umyvadlem a pitnou vodou.

Třída Zvonečků a Sedmikrásek je vybavena původním nábytkem z bývalé MŠ. Ve třídě Pampelišek je nábytek nový.

Sociální zařízení je v souladu s hygienickými požadavky.

Tělocvičné nářadí je umístěno v samostatné místnosti v prvním patře, a je pravidelně kontrolováno z hlediska bezpečnosti.

Lůžka i lůžkoviny jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Lůžkoviny jsou větratelné a samostatně uloženy v příslušných nábytkových sestavách. Výměna ložního prádla probíhá 1x za 21 dní, dle hygienických předpisů.

Třídy jsou vybaveny hračkami, didaktickými, hudebními a výtvarnými pomůckami, pianinem a dětskou knihovnou a v neposlední řadě interaktivní tabulí. Vše odpovídá počtu i věku dětí. Vybavení hračkami je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Tělocvičné nářadí je plně využíváno k sportovním aktivitám.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Děti mají jasná pravidla, jak s nimi zacházet.

Děti se samy svými výtvory podílejí na úpravě a výzdobě prostorů MŠ, které jsou upraveny tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje školní zahrada-hřiště, na kterém je velké množství herních prvků (průlezky, skluzavky, lanové centrum, houpačky, dřevěný didaktický domeček) a pískoviště. Toto vše poskytuje dětem dostatečný prostor jak pro sportovní využití, tak i k celkovému aktivnímu využití při pobytu venku. Uspořádání a vybavení zahrady umožňuje hravé a pohybové aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin.

Návrhy na zlepšení podmínek v MŠ:

- odhlučnění jídelen
- klimatizace ve druhém patře

Zahrada:

- zastínění pískoviště
- lavičky, pergola
- chodník z přírodnin
- záhony na zeleninu či ovoce

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vychází z podmínek a možností naší mateřské školy, z jejího umístění a využití daného prostředí. Naše mateřská škola patří do klidné části obce Kožlí, nachází se v čistém a klidném prostředí, mimo komunikaci v blízkosti lesů a luk. Filozofie naší MŠ vychází ze snahy rozvinout u dětí zájem o přírodu s touhou ji poznávat a potřebou v ní pobývat a aktivně ochraňovat. Vést děti k úctě k životu, přírodě a zdravému životnímu stylu. Přiblížit se životu ve „velké rodině‘‘, která žije pod jednou střechou v přátelství, porozumění, komunikaci, vzájemné empatii, spolupráci a pomoci. Poskytuje dětem ochranu, bezpečí, pohodové a radostné prostředí. Také je učí chápat svět, myslet na své zdraví, žít v souznění s přírodou, vede je k svobodnému a samostatnému jednání.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Záměrem výchovného působení naší školy je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče, která vychází z přirozeného života a z přirozených potřeb dítěte. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu v přirozeném prostředí, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska.

Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy. Chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učit je zdravému životnímu stylu, ochraně přírody a životního prostředí, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči a s ohledem k tradicím a hodnotám dnešní společnosti.

Motto:

„Nezáleží na tom, s čím jsi přišel, ale s čím odcházíš.“

Snažíme se využívat především herních forem a metod práce jako například metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení. Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

5.3 Vzdělávací strategie

5.3.1 Vzdělávací strategie na úrovni školy

1. Spontánní učení a hry

Řadíme k nejvýznamnějším způsobům učení. Toto učení probíhá zejména v rámci **hry**, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Spontánní činnosti a hry jsou významnou součástí denního programu naší mateřské školy.

2. Nepřímo řízené vzdělávací činnosti

Vedle spontánních činností a her dětem nabízíme vzdělávací činnosti, které koncipujeme jako nepřímo řízené, v nichž učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Tyto činnosti vykonává dítě samostatně, na základě svého výběru, bez vedení učitele. Dostává však k jejich realizaci od učitele vnější impulz. Nepřímé řízení spočívá zejména v jejich přípravě. Tedy v tom, že učitel činnosti předem promyslí, prováže je k tématu, zajistí, aby jejich nabídka odrážela různé učební styly a typy

inteligencí dětí a aby k činnostem nalezly děti ve třídě materiál a pomůcky. Formou jednoduché pobídky vyzve učitel děti k činnostem. Jejich samotnou realizaci už ale nechává na dětech, ustupuje do role pozorovatele. Činnost probíhá jako samostatná (ať už individuálně, ve dvojicích či ve skupinách), učitel je v pozadí. Vliv na kvalitu tohoto typu činností má učitel díky své předchozí přípravě a podmínkám, které pro jejich realizaci zajistil (dostatek pomůcek a materiálů, jejich různorodost, časový prostor pro samostatné činnosti atd.).

3. Řízené vzdělávací činnosti

K řízené činnosti učitel děti nenutí, motivuje je, činnost pak dále organizuje, koordinuje, rozhoduje o jejím průběhu. V rámci těchto činností pracují děti pod přímým vedením učitele.
Jeho role je při řízené činnosti dominantní. Do řízených činností také zahrnujeme všechny činnosti, které se odehrávají pod vedením učitele, tedy i tehdy, když učitel řídí práci skupiny dětí nebo s dítětem pracuje individuálně. K řízeným činnostem patří i režimové momenty, ve kterých děti společně obědvají, oblékají se, přesouvají se na pobyt venku apod.

V obou typech vzdělávacích činností působí učitel v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Uplatňuje podporující přístup, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí.

4. Prožitkové učení

Je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvídavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat. Za prožitkové učení považujeme takové učení, jehož činnosti mají tyto znaky:

- *celostnost* (při konkrétních činnostech děti zapojují všechny smysly, a tak se rozvíjí jejich celá osobnost
- *komunikativnost* (má spojitost se spoluprací);
- *objevnost* (činnost je dětem nabízena jako problém, který mají řešit či objevovat a tvořit něco nového a originálního);
- *spontaneita* (souvisí s možností výběru činnosti);
- *aktivita a tvořivost* (nedovolují poskytovat hotové informace či návody);
- *konkrétnost* (činnost nemá podobu verbálního předávání hotových informací a poznatků, ale jde o přímou aktivitu, při které děti něco dělají, vytvářejí, zkoumají atd.);

5. Kooperativní učení

Ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi a je založené na spolupráci dětí. Je organizované ve skupině dětí, při kterém je nutná spolupráce, komunikace a společné plnění zadaného úkolu. Učitel je v těchto činnostech v roli průvodce, který dětem poskytuje zpětnou vazbu a podporuje jejich spolupráci. V předškolním vzdělávání jde o položení základů pro spolupráci s ohledem k vývojovým možnostem dětí. I ty nejmladší děti získávají nápodobou vzor pro kooperaci. Jejich zapojení se i do role pozorovatele je pro ně významné a cítí se v ní dobře. Mladší, nebo méně zkušené děti se nechávají zkušenějšími dětmi vést a cítí se být součástí skupiny.

6. Situační učení

Staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm.

7. Sociální učení

Sociální učení je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací.

8. Skupinová organizační forma

Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje v naší škole důležitou vzdělávací strategii. Děti pracují ve skupinách vytvořených dle různých kritérií, které se odvíjejí například od obtížnosti zadání, charakteru činnosti. Skupinová forma rozvíjí schopnost naslouchat druhým, schopnost umět vyjádřit svoje nápady, přesvědčit ostatní členy skupiny o názoru.

9. Hromadná (frontální) organizační forma

Jedná se o situaci, kdy chceme, aby se všechny děti přizpůsobily společnému tempu, společné činnosti a často i shodnému způsobu provádění této činnosti. Pracujeme se všemi dětmi najednou, společně na tomtéž obsahu. V rámci hromadné činnosti má učitel dominantní postavení. Frontální forma je vhodná, probíhá-li například v souvislosti s realizací komunitního či reflektivního kruhu. Hromadná forma své místo v naší mateřské škole má, ale zařazujeme ji s rozvahou, nikoli stereotypně. Nadměrné užívání frontální formy posiluje závislost dětí na osobě učitele a je překážkou dosahování cílů předškolního vzdělávání stanovených v RVP PV, jakými jsou samostatnosti dětí, schopnosti dětí poradit si, nacházet vlastní řešení, plánovat si svoji činnost.

10. Individuální organizační forma

Představuje organizační formu, při níž pracuje jeden učitel s jedním dítětem. V naší mateřské škole se jedná o práci s dítětem, které potřebuje podpořit v rozvoji svých slabých, ale i silných stránek.

11. Efektivní komunikace

Je souhrn technik (např. aktivní naslouchání, empatická reakce, já výroky, popisný jazyk), jejichž základem je respektující přístup k dítěti, který je veden se snahou dosáhnout dohody, ve které se oba partneři v komunikaci budou cítit dobře, nikdo nebude povýšen ani ponížen. Dítě vnímáno jako aktivní účastník při řešení problémů, vytváření dohod a opatření, tvorbě pravidel atp. Dítě se prostřednictvím nápodoby učí stejným komunikačním vzorcům.

12. Rituály

Jedná se o opakované činnosti a pravidla, které dětem přinášejí pocit jistoty, bezpečí a předvídatelnosti v průběhu dne, například společné vítání ráno, ukládání hraček na místo po hře nebo rituál před obědem či spaním. Jsou důležité pro rozvoj sociálních dovedností, sebeobsluhy a celkovou pohodu dětí, přičemž učitelé do nich často zapojují písničky, říkadla a pohybové prvky. Rituály podporují vzájemnou ohleduplnost, spolupráci a schopnost komunikovat. Jasně definují a posilují očekávané chování ve třídě. Opakované činnosti pomáhají zklidnit třídu a připravit děti na další aktivitu.

5.3.2 Klíčové kompetence, základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování a hledání

Předškolní vzdělávání svým pojetím a obsahem směřuje k rozvoji základních gramotností a k naplnění klíčových kompetencí. Ty můžeme chápat jako soubor předpokládaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Klíčovými kompetencemi jsou:	Základními gramotnostmi jsou:
1. kompetence k učení	**1. čtenářská gramotnost**
2. kompetence komunikační	**2. matematická gramotnost**
3. kompetence k občanství a udržitelnosti	
4. kompetence osobnostní a sociální	
5. kompetence k podnikavosti a pracovní	
6. kompetence k řešení problémů	
7. kompetence kulturní	
8. kompetence digitální	

KOMPETENCE K UČENÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	• Umožňujeme dětem zkoušet více variant řešení a porovnávat výsledky. • Vedeme dítě tak, aby si všímalo souvislostí, experimentovalo a užívalo přitom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů • Uplatňujeme skupinové práce, sdílení nápadů a postřehů, kooperativní učení • Zařazujeme jednoduché badatelské experimenty • Poskytujeme dítěti dostatek příležitostí k samostatnému řešení úkolů metodou pokusu a omylu. • Vedeme dítě k tomu, aby se nebálo chybovat a vnímalo chybu jako přirozenou součást učení. • Nabízíme úkoly s možností více řešení a podporujeme hledání různých postupů. • Poskytujeme průběžnou zpětnou vazbu a společně hodnotíme, které strategie byly úspěšné. • Pomáháme dítěti reflektovat vlastní postup při řešení úkolů a hledat efektivnější způsoby práce. • Oceňujeme vytrvalost při hledání řešení a podporujeme rozvoj samostatnosti při učení.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	• Vytváříme klidné a podnětné prostředí s omezením rušivých vlivů během činností. • Zařazujeme aktivity s postupným plněním (řetězové úkoly, logické hry, skládanky). • Využíváme krátké rytmizované nebo pohybové prvky k obnovení pozornosti • Vedeme dítě k soustředěnému pozorování, zkoumání, objevování okolního světa a jevů. • Podporujeme děti ve zvládání jednoduchých pravidel („nejprve dokončím, potom si vyberu novou hru“). • Vedeme dítě k vědomému učení se, ke schopnosti vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat informace. • Vedeme dítě k dokončení započaté práce k tomu, aby se řídilo instrukcemi a pokyny vedoucími k požadovanému výsledku • Využíváme řízené činnosti, individuální činnosti, situační učení, společenské. • Vedeme děti k plánování – před začátkem úkolu se dohodneme, co budeme dělat, a na konci reflektujeme, zda se to podařilo. • Využíváme vizuální pomůcky (obrázkové postupy, piktogramy), které udržují pozornost na cíli
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	• Poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu a podporujeme radost z objevování a učení. • Vytváříme podnětné prostředí, které podporuje zvídavost, objevování a experimentování. • Poskytujeme dítěti elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách • Podněcujeme dítě, aby kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, pátralo po příčinách a souvislostech.

	• Využíváme sociální učení, projektovou výuku, efektivní komunikaci • Zařazujeme činnosti k objevování okolí přímo (přírodní vycházky, návštěvy knihovny, exkurze) • Dáváme dětem možnost vybrat si téma činnosti dle vlastního zájmu (hlasování, třídní nápadník) • Využíváme badatelsky orientované činnosti – děti samy navrhují, co prozkoumat • podporujeme dětí ke sdílení otázek a jejich objevů s ostatními v kruhu • Nabízíme dítěti rozmanité činnosti vycházející z jeho zájmů a potřeb. • Podporujeme dítě v kladení otázek a společně hledáme odpovědi. • Zařazujeme badatelské, objevné a experimentální aktivity s využitím přírodních i běžně dostupných materiálů. • Vedeme dítě k samostatnému objevování souvislostí a hledání různých způsobů řešení. • Nabízíme knihy, encyklopedie, obrazový materiál a další pomůcky, které rozšiřují poznání dítěte.
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	• Vedeme dítě k přemýšlení o tom, kde a jak může získané poznatky využít. • Využíváme reálné situace z prostředí mateřské školy i okolí k upevňování získaných poznatků. • Vedeme dítě k tomu, aby získanou zkušenost uplatňovalo v praktických situacích, v dalším učení, v různých prostředích, předávalo je ostatním • Posilujeme tvořivost – stejné poznatky uplatnit v nové situaci • Využíváme sociální učení, konstruktivismus, spontánní hry, hry s pravidly, rituály

KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vyjadřuje se různými způsoby.	• Využíváme námětové hry, sociální učení, kooperativní učení, komunitní kruh, rituály • Uplatňujeme hlasovou hygienu, gymnastiku mluvidel • Dbáme na to, aby dítě ovládalo řeč, hovořilo ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřovalo své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumělo slyšenému, slovně reagovalo a vedlo smysluplný dialog • Umožňujeme dítěti sdělovat své názory prostřednictvím kresby, malby, modelování a jiných výtvarných prostředků • Vedeme dítě ke srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek, pocitů a názorů verbálně i neverbálně, gestem, postojem, pohybem • Podporujeme dítě v tom, aby se projevovalo se různými uměleckými prostředky • Uplatňujeme rozhovory, dialogy, sdílení nápadů a postřehů • Využíváme literární, jazykové, dramatické, hudební, pohybové a výtvarné činnosti • Rozvíjíme slovní zásobu prostřednictvím tematických rozhovorů, slovních her a činností
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	• Podporujeme dítě, aby se zbavilo zábran a ostychu z komunikace v běžných situacích. • Vedeme dítě ke sdílení svých zážitků, svých zájmů a očekávání (z domova, výletů, víkendů). • Umožňujeme dítěti vyjadřovat svá přání. • Vedeme dítě k hodnocení svých i skupinových činností a výsledků práce (společný plakát, projekt, písnička, taneček). • Učíme dítě vyzdvihovat pozitiva a pojmenovávat problémy, se kterými se setkalo. • Využíváme projektovou výuku, badatelství. • Vytváříme příležitosti k vystupování před skupinou (např. krátké představení vlastní kresby, výrobku, přineseného předmětu). • Motivujeme děti k tomu, aby vyprávěly o svých zážitcích z domova, výletů či víkendů.

Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	• Využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, hraní rolí. • Podněcujeme dítě, aby kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, pátralo po příčinách a souvislostech, respektovaly odpovědi ostatních. • Podporujeme děti v tom, aby se ptaly spolužáků a využíváme hry na role („malí vědci“, „reportéři“, „průzkumníci“) k rozvoji zvídavosti. • Učíme dítě si osvojovat si dovednosti předcházející čtení a psaní. • Uplatňujeme rozhovory, dialogy, badatelské aktivity, kde děti samy hledají odpovědi • Využíváme různé informační zdroje (obrázkové knihy, encyklopedie pro děti, jednoduché pokusy).
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	• Vedeme děti k tomu, aby informace využívaly prakticky – např. podle receptu připravily jednoduchý pokrm, podle návodu postavily stavebnici. • Umožňujeme dětem pracovat s audiovizuální technikou (poslech pohádek, prohlížení krátkých edukačních videí). • Využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování. • Seznamujeme děti s tištěnými i digitálními médii (časopisy, obrázkové knihy, fotografie, tablety s edukativními aplikacemi). • Učíme děti orientovat se v jednoduchých piktogramech, symbolech a obrázkových návodech.
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	• Vedeme děti ke kultivovanému projevu, v souladu se základními pravidly komunikace. • Učíme děti respektovat odlišné názory a přijímat, že někdo jiný může věci vnímat jinak. • Využíváme komunitní kruh, sdílení vlastních názorů, zkušeností, zážitků. • Rozvíjíme schopnost aktivního naslouchání prostřednictvím her („co řekl kamarád“, „předávání vzkazu šeptem“). • Uplatňujeme kooperativní a sociální učení , rituály. • Podporujeme děti v tom, aby dokázaly vyjádřit nesouhlas kultivovaně („nelíbí se mi, když…“, místo křiku nebo pláče). • Používáme dohodnuté signály a pravidla komunikace.

KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A K UDRŽITELNOSTI	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	• Umožnujeme dostatek spontánního pohybu venku, v přírodě. • Pravidelně zařazujeme pobyt venku a pozorování přírody v okolí školy. • Vedeme děti k šetrnému zacházení s rostlinami, živočichy i přírodními materiály. • Podporujeme diskuse o významu přírody pro život člověka a celé společnosti. • Zapojujeme děti do péče o školní zahradu, květiny nebo třídní rostliny. • Organizujeme aktivity zaměřené na poznávání místních rostlin, stromů a živočichů. • Vedeme děti k třídění odpadu, šetření vodou a energiemi a vysvětlujeme význam těchto činností pro ochranu přírody. • Využívá badatelské činnosti, při kterých děti samostatně objevují přírodní jevy. • Podporuje environmentální projekty, exkurze a spolupráci s ekologickými organizacemi. • Oceňujeme projevy ohleduplného chování vůči přírodě a vytváří příležitosti k jejich praktickému uplatnění. • Zařazuje tvořivé činnosti s přírodními materiály a vedeme děti k jejich šetrnému získávání. • Vedeme děti k aktivní péči o čistotu svého okolí (např. úklid školního pozemku nebo okolí školy).
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	• Podporujeme správné třídění odpadu a seznamujeme děti s možnostmi recyklace a opětovného využití materiálu. • Jdeme dětem příkladem svým každodenním chováním. • Vedeme děti k tomu, aby svým chováním přispívaly k udržitelnému rozvoji v každodenních situacích. • Seznamujeme dítě s principy ekologického myšlení a vedeme ho k uvědomění, že svým chováním ovlivňuje prostředí, v němž žije. • Nabízíme příležitosti ke zkoumání, objevování možností k šetrnému zacházení s vodou, s energiemi, s materiálem, k ochraně životního prostředí, k udržování pořádku. • Využíváme prožitkové učení, situační učení, projektovou výuku, badatelství. • Diskutujeme s dětmi o tom, jak naše chování ovlivňuje náš život i život dalších generací.

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	• Vedeme dítě k uvědomění si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. • Vytváříme dostatek příležitostí pro samostatné rozhodování dětí. • Využíváme sociální učení, spontánní hry, individuální, skupinové činnosti.
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	• Podněcujeme zájem dítěte o druhé i o to, co se kolem děje. • Společně s dětmi vytvářet a pravidelně připomínat pravidla třídy, podporovat jejich dodržování. • Umožňujeme, aby se dítě svým chováním mohlo podílet na harmonickém, bezpečném a příjemném klimatu. • Využíváme vzájemnou podporu, spolupráci a respekt k ostatním a přispíváme k pocitu zodpovědnosti a sounáležitosti všech zúčastněných. • Využíváme sociální učení, týmové hry, kooperativní hry, projektovou výuku, rituály. • Seznamujeme děti s tradicemi, kulturními zvyklostmi a významnými událostmi obce i státu.
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	• Využíváme sociální učení, skupinové činnosti, kooperativní hry. • Vedeme dítě k uvědomění si svých práv i práv druhých. • Uplatňujeme společenské hry s pravidly, spontánní činnosti, rituály. • Vedeme dítě k respektování a uplatňování pravidel v každodenních situacích. • Vytváříme takové situace, aby dítě pracovalo ve skupině a dokázalo se prosadit, ale také respektovat názor, osobní prostor a volbu druhých.
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	• Učíme děti pojmenovat problém a přiměřeně vyjádřit svůj nesouhlas nebo požádat o pomoc dospělého. • Poskytujeme dítěti zpětnou vazbu, aby bylo vnímavé vůči nespravedlnosti a hledalo způsoby jejich konstruktivního řešení. • Dětem pomáháme k porozumění příčinám a řešení nastalých situací používáním popisného jazyka. • Využíváme sociální učení, týmové hry, spontánní činnosti, efektivní komunikaci. • Oceňujeme projevy zastání se druhého, ohleduplnosti, odvahy a férového jednání.

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	• Podněcujeme zájem dítěte o druhé i o to, co se kolem děje. • Společně s dětmi vytvářet a pravidelně připomínat pravidla třídy, podporovat jejich dodržování. • Umožňujeme, aby se dítě svým chováním mohlo podílet na harmonickém, bezpečném a příjemném klimatu. • Využíváme vzájemnou podporu, spolupráci a respekt k ostatním a přispíváme k pocitu zodpovědnosti a sounáležitosti všech zúčastněných. • Využíváme sociální učení, týmové hry, kooperativní hry, projektovou výuku, rituály. • Seznamujeme děti s tradicemi, kulturními zvyklostmi a významnými událostmi obce i státu.
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	• Využíváme sociální učení, skupinové činnosti, kooperativní hry. • Vedeme dítě k uvědomění si svých práv i práv druhých. • Uplatňujeme společenské hry s pravidly, spontánní činnosti, rituály. • Vedeme dítě k respektování a uplatňování pravidel v každodenních situacích. • Vytváříme takové situace, aby dítě pracovalo ve skupině a dokázalo se prosadit, ale také respektovat názor, osobní prostor a volbu druhých.
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	• Učíme děti pojmenovat problém a přiměřeně vyjádřit svůj nesouhlas nebo požádat o pomoc dospělého. • Poskytujeme dítěti zpětnou vazbu, aby bylo vnímavé vůči nespravedlnosti a hledalo způsoby jejich konstruktivního řešení. • Dětem pomáháme k porozumění příčinám a řešení nastalých situací používáním popisného jazyka. • Využíváme sociální učení, týmové hry, spontánní činnosti, efektivní komunikaci. • Oceňujeme projevy zastání se druhého, ohleduplnosti, odvahy a férového jednání.

KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	• Nacvičujeme vhodné způsoby odmítnutí a agresivní komunikace formou her a dramatizace. • Poskytujeme dítěti podporu, aby se dokázalo bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování. • Vedeme dítě, aby si stanovilo své hranice a nedovolilo je druhému překročit odmítnutím nebo požádáním o pomoc. • Učíme dítě rozpoznat a pojmenovat, co je mu příjemné a co ne. • Využíváme sociální učení, situační učení, efektivní komunikaci, modelové situace. • Posilujeme sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní úsudek při řešení sociálních situací.
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	• Poskytujeme dítěti podporu, aby dokázalo požádat o pomoc vrstevníky či dospělého. • Uplatňujeme stanovená pravidla při žádání o pomoc. • Využíváme hraní rolí, modelové situace, prosociální aktivity, kooperativní učení.
Pojmenuje vlastní silné stránky.	• Pravidelně, často a konkrétně dítě chválíme. • Vytváříme pozitivní a podporující prostředí. • Využíváme spontánní činnosti, námětové hry, individuální činnosti, týmové hry. • Pomáháme dítěti najít a popsat jeho jedinečnost, jeho přednosti. • Rozvíjíme jeho zájmy.
Projevuje důvěru v sebe sama.	• Umožňujeme dítěti být hrdé na svou práci, na sebe sama, věřit svým schopnostem. • Vytváříme pozitivní a podporující prostředí. • Pravidelně, často a konkrétně dítě chválíme. • Dáváme dítěti prostor pro rozhodování a samostatné řešení úkolů. • Umožnujeme dítěti zapojovat se do her a činnosti, přijímat výzvy, projevovat zájem o nové věci. • Využíváme skupinové a kooperativní hry, hry s pozitivní zpětnou vazbou a hry, které podporují kreativitu a sebevyjádření.

Vyjadřuje svůj názor.	• Vedeme dítě, aby se naučilo samostatně rozhodovat o svých činnostech, umělo si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. • Umožňujeme dítěti prezentovat svůj názor na prožívané i pozorované situace, sdělovat svůj názor spontánně i na požádání ostatních, vysvětlovat ho a obhajovat.
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	• Využíváme pohádky, příběhy, dramatizaci a modelové situace k rozvoji empatie a porozumění různým životním situacím. • Poskytujeme dítěti modely prosociálního chování a pozitivních mezilidských vztahů. • Uplatňujeme aktivity s cílem někoho obdarovat, potěšit, mít radost z obdarovávání využíváme prosociální hry s podporou pomoci, záchrany, solidárnosti. • Vytváříme situace, aby děti dokázaly pochopit druhé a jejich pocity, aby projevovaly citlivost, ohleduplnost k druhým. • Vedeme dítě, aby se dokázalo rozdělit, dovedlo půjčit.
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	• dáváme dítěti prostor, aby se spolupodílelo na tvorbě pravidel a společných rozhodnutích • kolektivu • seznamujeme dítě se základními společenskými pravidly, s pravidly soužití ve skupině a vedeme je k jejich dodržování a uplatňování v běžných situacích • umožňujeme dítěti cítit sounáležitost se skupinou • využíváme sociální učení, práci s příběhy, hraní rolí, skupinové činnosti • tvoříme a poznáváme piktogramy související s pravidly (chování, soužití, cestování, nakupování, pohybu ve společných vnitřních i venkovních prostorách apod.) • uplatňujeme společenské hry s pravidly, rituály

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Přichází s vlastními nápady.	• Oceňujeme originalitu, tvořivost, aktivitu a snahu dítěte bez pozorování s ostatními. • Podporujeme dítě, aby uplatňovalo své myšlenky a nápady, kreativitu při různorodých činnostech a ve hře. • Umožňujeme dětem plánovat, navrhovat, jakým tématům se věnovat, co se chtějí naučit, co je zajímá. • Podporujeme dětskou iniciativu při plánování her, projektů a společných aktivit ve třídě. • Vytváříme dětem příležitosti přinášet nápady na činnosti, být iniciativní. • Využíváme spontánní činnosti, komunitní kruh, diskuse.
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	• Vedeme dítě k plánování, organizování, řízení, vyhodnocování jeho činností a her. • Podporujeme dítě k realizaci činnosti dle vlastních představ či v souladu se zadáním. • Umožňujeme dětem vybírat si materiál a pomůcky na základě vlastního uvážení i předchozí zkušenosti, vybírat si partnery ke spolupráci. • Využíváme spontánní činnosti, kooperativní hry. • Dbáme na dostatek pomůcek, materiálu a prostoru pro vlastní volbu dětí.
Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.	• Uplatňujeme efektivní komunikaci, popisný jazyk, pozitivní zpětnou vazbu, oceňujeme • Iniciativu. • Umožňujeme dětem podílet se na plánování změn, uplatňovat své nápady ke změnám. • Usilujeme o kreativní přístup dětí k řešení nenadálých změn. • Podporujeme dítě ve flexibilitě při přizpůsobování se změnám plánovaným i nečekaným, vedeme jej k jejich pozitivnímu přijímání.
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	• Vedeme dítě k tomu, aby pro splnění cíle dokázalo měnit strategie, pomůcky, materiál i tým, se kterým pracuje. • Využíváme skupinové činnosti, řízené činnosti, kooperativní hry, aktivity s různými možnostmi či kombinacemi řešení. • Dbáme na dostatek pomůcek, materiálu a prostoru pro vlastní volbu dětí.

Dokončí, co započalo.	• Uplatňujeme efektivní komunikaci, popisný jazyk, pozitivní zpětnou vazbu se zaměřením na proces, ne na výkon, oceňujeme iniciativu. • Využíváme individuální, řízené činnosti i spontánní činnosti. • Vedeme dítě k dokončení činností i takových, které si samo nevybralo. • Podporujeme dítě při překonávání překážek. • Usilujeme o prokazování vytrvalosti a odhodlání. • Učíme dítě, aby v případě potřeby oslovilo kamaráda.[i]
Organizuje a realizuje svoje činnosti.	• Umožňujeme dítěti pravidelně hodnotit své činnosti a jejich výsledky. • Využíváme spontánní činnosti, hry dle volby a přání dětí. • Vedeme dítě, aby se naučilo samostatně rozhodovat o svých činnostech. • Vedeme dítě k vytvoření plánu pro danou činnost, k přípravě potřebných kroků k jejímu provedení a k jejímu uskutečnění. • Podporujeme u dítěte smysl pro povinnost ve hře, práci i učení.
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.	• Vedeme dítě k vyhledávání příležitostí ke společné hře a činnostem. • Umožňujeme dětem předkládat své návrhy, diskutovat o různých možnostech, zvažovat různé pohledy, podílet se na rozhodnutí. • Usilujeme o domluvu s ostatními a dodržování domluveného. • Vedeme dítě k přijímání různých rolí, k uplatňování nápadů svých i nápadů ostatních. • Využíváme spontánní činnosti, řízené činnosti, kooperativní hry, skupinovou práci, diskusi, hraní rolí, rituály.
Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	• Dáváme dětem možnost vybrat si téma činnosti dle vlastního zájmu (hlasování, třídní volby), rituály. • Vedeme dítě k tomu, aby se aktivně zapojovalo do procesu společného rozhodování, vyjadřovalo své názory a naslouchalo názorům ostatních • Poskytujeme dětem dostatek příležitostí k participaci. • Využíváme komunitní kruh, diskusi.
Oceňuje práci i úsilí druhých.	• Vedeme dítě k projevování uznání a respektu k práci i úsilí ostatních, k vyjadřování pozitivní zpětné vazby. • Využíváme spontánní činnosti, projektovou výuku, skupinové činnosti, kooperativní učení. • Uplatňujeme modelové situace v interakci s druhými, komunitní a hodnotící kruh.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	• Podporujeme vzájemné sdílení zkušeností a různých způsobů řešení problémů. • Učíme dítě nebát se chyby a přijímat ji jako součást procesu řešení. • Využíváme spontánní činnosti, řízené i individuální činnosti. • Nabízíme hry a úkoly, kde chyba není selhání, ale přirozená součást postupu. • Oceňujeme snahu, vytrvalost a hledání řešení více než samotný výsledek. • Uplatňujeme situační hry, hraní rolí.
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	• Vedeme dítě k tomu, aby předvídalo důsledky svého jednání („co se stane, když…“). • Učíme dítě přizpůsobovat své chování a jednání na základě dříve získaných zkušeností. • Uplatňujeme situační hry, modelové situace, práci s příběhy, prostřednictvím kterých vedeme děti k uvědomění příčiny a následku. • Využíváme konstruktivismus, řešení přiměřených výzev.
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	• Vedeme děti k užívání všech smyslů při poznávání okolního světa. • Organizujeme vycházky, exkurze a pobyt venku jako příležitost k přímému poznávání okolního prostředí. • Podporujeme odhadování, zkoušení a ověřování výsledku. • Podněcujeme dítě k experimentování a využívání metod pokusu a omylu. • Zařazujeme logické hry, skládanky, třídění, jednoduché pokusy. • Využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství.

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	• Podporujeme dítě v tom, aby hledalo více způsobů řešení i neobvyklá řešení. • Podněcujeme dítě k prověřování nových řešení. • Rozvíjíme dovednost řešit úkoly metodou pokusu a omylu. • Umožňujeme dětem zkoušet více variant řešení a porovnávat výsledky. • Zařazujeme modelové situace z každodenního života, při nichž děti samostatně nebo společně řeší praktické problémy. • Využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství.
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	• Uplatňujeme řízené, spontánní i individuální činnosti. • Umožňujeme dětem strukturovat si úkoly na dílčí kroky. • Vedeme dítě k tomu, aby znalo cíl, ke kterému směřuje a zvažovalo různé možnosti řešení, jejich výhody i nevýhody, aby vybíralo to nejvhodnější řešení. • Využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, kombinatorické úlohy.
Tvořivě pracuje s informacemi.	• Vedeme děti k tomu, aby informace využívaly tvořivě – např. podle receptu připravily jednoduchý pokrm, podle návodu postavily stavebnici a přidaly vlastní kreativní prvek. • Vedeme dítě k tomu, aby prověřovalo informace na základě vlastní zkušenosti i prostřednictvím dalších zdrojů. • Vytváříme pro děti příležitosti k samostatnému nacházení, zpracovávání a vyhodnocování informací. • Využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování a programování.
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	• Umožňujeme dětem pracovat s tištěnou, digitální i audiovizuální technikou (knihy, časopisy, tablety s edukativními aplikacemi, digitální mikroskopy, světelný panel, poslech pohádek, prohlížení krátkých edukačních videí). • učíme děti orientovat se v jednoduchých piktogramech, symbolech a obrázkových návodech. • Využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování a programování.

KOMPETENCE KULTURNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	• Seznamujeme děti s místními tradicemi, svátky a zvyky. • Navštěvujeme kulturní akce (divadlo, výstava). • Vedeme děti k úctě ke kulturnímu dědictví. • Seznamujeme děti s pravidly společenského chování, vhodného oděvu. • Vytváříme příležitosti k poznávání kultury, umění, s regionální uměleckou tvorbou. • Uplatňujeme prožitkové učení, sociální učení.
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	• Podněcujeme dítě k vyjadřování a sdílení pocitů a dojmů, které v něm vyvolaly různé umělecké či kulturní zážitky (slovem, pohybem, kresbou). • Zařazujeme poslech různých hudebních žánrů. • Podporujeme vlastní interpretaci pohádek, příběhů a uměleckých zážitků. • Vedeme je k vnímání krásy v přírodě, umění a každodenních věcech. • Uplatňujeme prožitkové učení. • Využíváme hudební, výtvarné, taneční a dramatické činnosti.
Zapojuje se do tvůrčích činností.	• Nabízíme dětem pestrou škálu výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických aktivit. • Zapojujeme děti i zákonné zástupce do oslav a společenských událostí. • Umožňujeme dětem spolupodílet se na výzdobě třídy. • Podporujeme vlastní tvořivý projev dětí. • Pořádáme společné akce – tvůrčí dílny. • Využíváme prožitkové učení, projektovou výuku, skupinové a kooperativní činnosti, rituály.
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	• Seznamujeme děti s různými kulturami a způsoby života. • Podporujeme poznávání cizích jazyků přirozenou a hravou formou. • Vedeme k toleranci, respektu k odlišnostem (kulturním, jazykovým, tělesným) a ke spolupráci se všemi dětmi bez rozdílu. • Využíváme příběhy, hudbu (etnickou) a výtvarné činnosti k poznávání kultur. • Zařazujeme činnosti rozvíjející empatii a vzájemné porozumění.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.	• Využíváme interaktivní technologie při objevování přírodních jevů, vesmíru nebo lidského těla. • Seznamujeme děti s možnostmi využití počítače, tabletu, světelného stolu, mikroskopu či interaktivní tabule. • Podporujeme využití digitálních nástrojů při hrách i učení, při ověřování informací, k zaznamenávání a zachycování událostí, činností a změn. • Využíváme projektovou výuku, elementární kódování a programování, badatelství.
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.	• Vedeme děti k uvědomělému a bezpečnému používání technologií. • Vysvětlujeme rozdíly mezi skutečností a digitálními médii. • Seznamujeme děti s působením a riziky reklamy, etickými pravidly, s bezpečným chováním online. • Vedeme děti k pochopení nastavených pravidel a nutnosti regulovat čas strávený u obrazovky. • Podporujeme zdravé návyky při používání digitálních zařízení (správné sezení, přestávky atd…). • Využíváme příběhy, sdílení zkušeností, diskuse, modelové situace.
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.	• Zařazujeme práci s programovatelnými robotickými hračkami (Bee-Bot, Blue-Bot). • Podporujeme orientaci v prostoru prostřednictvím her se směry a plánováním cesty. • Vedeme děti k sestavování jednoduchých postupů krok za krokem. • Umožňujeme dětem pracovat s jednoduchými výukovými aplikacemi. • Propojujeme digitální nástroje s projekty (fotografie, kreslení na tabletu). • Učíme děti využívat instrukce vedoucí k cíli, určovat a dodržovat pořadí jednotlivých kroků, orientovat se ve čtvercové síti. • Využíváme projektovou výuku, elementární kódování a programování, konstruktivismus.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. **Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace.**	• Podporujeme kladení otázek k textu a hledání odpovědí. • Využíváme říkadla, básničky, písně a jazyková hry k rozvoji řečových dovedností. • Zařazujeme činnosti zaměřené na rozvoj sluchového a zrakového vnímání. • Zařazujeme aktivity související s přípravou na čtení, s předvídáním obsahu, odhadováním významu neznámých slov. • Využíváme „čtení“ obrázkového písma, učíme děti vyprávět děj podle obrázků, ilustrací a vlastních zkušeností. • Umožňujeme dětem tvořit vlastní díla (obrázkový seriál, ilustraci k textu či krátké záznamy) a reflektovat vlastní čtenářské zážitky • Pojmenováváme věci a jevy, kterými je dítě obklopeno, rozšiřujeme slovní zásobu • Učíme děti porozumět slovům a výrazům, verbálně komunikovat, formulovat srozumitelně jejich pocity a myšlenky, vyvozují závěry, diskutují s ostatními, obhajují své názory nebo se učí přijmout názor druhých. • Vedeme děti k pozornosti, soustředění, koncentraci, k umění naslouchat, zapamatování si a následnému vyjádření různými způsoby
Vstřícný vztah ke čtení jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti.	• Navštěvujeme knihovnu. • Vytváříme ve třídě podnětné čtenářské koutky s volně dostupnými knihami. • Každodenně dětem předčítáme. • Propojujeme četbu s výtvarnými, hudebními, pohybovými a dramatickými činnostmi. • Pravidelně nabízíme dětem knihy k prohlížení a k hledání informací. • Upevňujeme kladný vztah dětí ke čtení a ke knihám. • Vedeme děti k šetrnému zacházení s knihami a k respektu k jejich hodnotě. • Využíváme projektovou výuku, literární, dramatické a jazykové činnosti, námětové a psychomotorické hry.

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Představuje schopnosti uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. **Vede dítě k rozpoznání matematické situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů.** **Ukazuje dítěti smysluplnost učení a umožňuje mu zažít radost z úspěšně vyřešené situace.**	• Zařazujeme činnosti související s rozvojem prostorového vnímaní a vnímáním kvantity, řešením problémových situací, procvičováním pozornosti a krátkodobé paměti. • Vedeme děti k odhadování, porovnávání a ověřování výsledků. • Podporujeme využívání matematických pojmů při komunikaci. • Využívání hry rozvíjející logické a strategické myšlení. • Při řešení problémů děti využívají metodu pokus-omyl, experimentování a postřehování • Vedeme děti k objasňování postupů a řešení. • Učíme děti rozlišovat znaky a detaily, poznávat geometrické tvary, chápat matematické pojmy, časové a prostorové vztahy. • Procvičujeme myšlenkové operace (uspořádání, analýza, syntéza, analogie) a práci s podmínkami. • Učíme děti využívat symbolický jazyk (např. šipky) a rozpoznávat význam piktogramů. • Využíváme řízené činnosti, individuální činnost, skupinovou práci, logické, psychomotorické a společenské hry. • Uplatňujeme manipulativní činnosti, situační učení, modelování a konstruktivní činnosti. • Podporujeme vytváření pokračování jednoduchých řad a pravidelností. • Využíváme deskové hry rozvíjející početní představy a logické myšlení. • Zařazujeme činnosti zaměřené na měření, vážení a odhadování. • Využíváme sebehodnocení a společnou reflexi řešení. • Umožňujeme dětem zažít úspěch prostřednictvím her, pohybu a praktických činností.

5.4 Nastavení procesu diagnostikování

Cílem pedagogického diagnostikování je vytvořit systém, který umožní:

- průběžně podporovat a vyhodnocovat přijímání podnětů, postupů, které dítěti pomáhají v procesu učení a vedou k pozitivní změně;
- dítě poznat, vycházet z toho, jaké je, jaké jsou jeho možnosti, schopnosti, dovednosti, co již umí a zná;
- vyhodnocovat posuny dílčí, shrnující;
- identifikovat jeho silné i slabé stránky;
- stanovovat krátkodobé i dlouhodobější cíle
- stanovit si výchozí bod společné cesty, míru a přiměřenost podnětů;

Pedagogické diagnostikování úzce souvisí s očekávanými cíli a obsahy výchovně vzdělávacího procesu. Rozlišujeme dva základní typy diagnostiky: **statická** a **dynamická**.

Statická diagnostika je zaměřená na hodnocení výkonů a projevů. Náleží zde různé testy, dotazníky, škály ověřující schopnosti, dovednosti, znalosti, popř. postoje.

Dynamická diagnostika je zaměřená na proces. Pro dynamickou diagnostiku není zásadním výstupem, resp. cílem posouzení, co dítě momentálně umí, jaká je jeho aktuální úroveň vývoje. Prioritou je zjištění, co se za předpokladu vytvoření cílených podmínek dokáže naučit, jaký je jeho potenciál, kam se může ve svém myšlení posunout, dostane-li se mu adekvátních podnětů a podpory ze strany učitelů, rodičů, popř. dalších zprostředkovatelů. V centru pozornosti tedy nestojí stav, ale proces a změna individuálních schopností a dovedností dítěte, k nimž ho můžeme dovést.

Učitelky využívají oba typy diagnostiky, přiměřeně je kombinují a koordinují. Sledují nejen výsledky učení, ale i procesy vzdělávání. Tím vytváří celkový obraz dítěte, jeho vývoje a pokroků. Využívají různé diagnostické metody, jakými jsou:

- pozorování,
- rozhovor,
- testy,
- analýza výtvorů dětí,
- elektronické diagnostické záznamy v aplikaci iSophi,

V souvislosti s využitím těchto metod pak učitelky získávají různé artefakty, dokumenty a materiály, např.:

- záznamy z pozorování (může jít o videonahrávku či písemný záznam viděného),
- záznam z rozhovoru,
- výkresy,
- pracovní listy,
- fotografie činností apod.

Nejde však jen o shromažďování těchto artefaktů a materiálů, ale především o analytickou a hodnotící práci s nimi.

Diagnostické portfolio

Hlavním prostředkem diagnostické činnosti učitele v mateřské škole je diagnostické portfolio. Informace získané o dítěti dokladují učitelky v diagnostickém a výběrovém portfoliu. Do jejich tvorby zapojují dítě, případně i zákonné zástupce. Nasbírané informace jsou zpětnou vazbou o pokrocích ve vývoji a učení dítěte pro všechny tři strany: učitelky, dítě i zákonné zástupce. Portfolio umožňuje dítěti zaznamenávat své úspěchy a pokroky v různých oblastech, což mu pomáhá vidět, jak se zlepšuje a co se mu daří. Klade důraz na silné stránky dítěte, což posiluje jeho sebevědomí a sebedůvěru, vidět své vlastní pokroky a úspěchy je pro dítě motivující. Poskytuje vizuální důkaz jeho úsilí a výsledků. Rodiče a učitelé mohou lépe pochopit, jak dítě vnímá své vlastní učení a kde potřebuje podporu.

Přístup k portfoliím má také Česká školní inspekce, případně další aktéři vzdělávání. Učitelky je využívají:

- jako nástroj podporující sebehodnocení dítěte
- při plánování vzdělávací nabídky, reflexi vzdělávacích cílů, evaluaci vlastní pedagogické práce
- jako nástroj pro sledování procesu vzdělávání a současně pokroků a výsledků vzdělávání jednotlivých dětí,
- jako podporu efektivní spolupráce uvnitř školy (s dalšími učiteli, asistenty pedagoga),
- jako doklad dosažené úrovně vývoje dítěte za určité období ve vztahu k jeho předešlému vývoji a ve vztahu k stanoveným cílům, kritériím,
- jako podklad pro komunikaci se zákonnými zástupci,
- jako nástroj pro komunikaci s dítětem,
- jako dokument pokroků dítěte, ale také jeho specifik, zájmů a silných stránek.

5.5 Individualizace ve vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

5.5.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zajišťujeme pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními adekvátní podmínky pro optimální vzdělávání s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika, v oblastech věcného vzdělávání, životosprávy, psychosociálního klimatu, personálního a pedagogického zajištění, dále v organizaci pedagogického procesu, komunikaci s rodinou a konzultační činnosti se speciálním pedagogem.

Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření. V případě potřeby zajistí mateřská škola snížení počtu dětí na třídě, kompenzační pomůcky, personální podporu, v souladu s možnostmi a platnou legislativou.

Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními i dalšími odborníky, kteří navrhnou pro dítě adekvátní podpůrná opatření, které se budou aplikovat ve výchovně vzdělávacím procesu.
Poskytujeme podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami stanovuje Školský zákon a jiné dokumenty v souladu s aktuální platnou legislativou.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami úzce souvisí s podmínkou adekvátního nastavení optimálních vzdělávacích podmínek a metod, které povedou ke zmírnění či korekci obtíží. Velice důležitá je také empatie, samotný přístup pedagoga a přiměřenosti působení celého okolí, což v samotném důsledku významně napomáhá k progresu. Mateřská škola se proto zavazuje k tomu, že veškerými možnými prostředky bude usilovat o nastavení těchto podmínek.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola na základě vypracování Plánu pedagogické podpory (PLPP), který je po třech měsících vyhodnocen. Pokud nastavený plán vede k naplnění stanovených cílů, škola v tomto plánu pokračuje. Shledáme-li plán jako nedostačující, doporučí škola zákonnému zástupci využití profesionálních služeb školského poradenského zařízení. S Plánem pedagogické podpory jsou detailně seznámeni zákonní zástupci dítěte, kteří jeho aplikaci do praxe stvrdí svým podpisem a všichni pedagogové dítěte.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením. Pravidla pro použití podpůrných opatření pro mateřskou školu stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v aktuálním platném znění. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení, poskytuje mateřská škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. V případě druhého až pátého stupně podpory je zpracován pro dítě individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte, v termínu do jednoho měsíce od podání žádosti.

Postupy, které uplatňujeme ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami:

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme:

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- snížený počet dětí ve třídě
- programy speciálně pedagogické péče
- speciální cvičení
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající věku a stupni podpůrného opatření dítěte
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření
- skupinovou a individuální logopedickou péči
- zdravotně pohybové aktivity
- vysoce profesionální postoje pedagogů
- využívání vhodných kompenzačních (technické a didaktické) pomůcek k reedukaci a kompenzaci zdravotního postižení personální podporu.

5.5.2 Vzdělávání dětí nadaných

Při realizaci předškolního vzdělávání vytváří učitelky co nejlepší podmínky pro využití potenciálu všech dětí, a to s ohledem na jejich individuální potřeby. Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit nadání a mimořádné schopnosti, které mohou být u dětí předškolního věku skryty. K metodám náleží zejména pozorování, kresba, analýza výtvarných prací, analýza didakticky zaměřených činností, anamnéza, rozhovor, analýza hry dítěte, pravidelná zpracování jeho portfolia a další.

Podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění je za nadané dítě považováno především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Dále pak především dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Při vzdělávání těchto dětí by měl být stimulován rozvoj různých druhů nadání, aby se tato nadání dále rozvíjela.

Dítě, které bude vykazovat známky nadání je a bude podporováno mateřskou školou všemi dostupnými prostředky v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění, o vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí a žáků nadaných, v platném znění.

Dítěti bude vypracován Plán pedagogické podpory a učivo bude obohaceno nad rámec učiva, dle charakteru a specifik jeho projevených nadání a pro případnou podporu dalších. Cílem plánu bude obohatit, rozšířit o nové informace, poznatky a dále motivovat k dalšímu prohlubování znalostí, která daná témata obsahují. Výchova a vzdělávání dítěte bude doprovázená vhodnou organizací, metodami a činnostmi tak, aby jednostranně neomezovala dítě při jeho dalším rozvoji. Plán pedagogické podpory bude průběžně doplňován dle potřeb dítěte a bude také prováděno průběžné vyhodnocování.

V případě, že dítě bude vykazovat známky mimořádného nadání, či talentu v některé z oblastí, bude zákonným zástupcům doporučená návštěva SPC, které zaštítí jeho diagnostiku a diferencují jeho míru nadání nebo mimořádného nadání. Pokud Speciálně pedagogické centrum shledá na základě diagnostického procesu, že se jedná o mimořádně nadané či talentované dítě, bude mu poskytnuta podpora druhého až pátého stupně. Dle případného doporučení škola vypracuje IVP, a to na základě písemné žádosti zákonných zástupců, po schválení ředitelkou, do jednoho měsíce.

5.5.3 Vzdělávání dětí cizinců

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnou školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem – cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.
Dětem – cizincům v povinném předškolním vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora. Mateřská škola podporuje výchovu a vzdělávání dětí – cizinců s odlišným rodným jazykem.
V případě, že mateřskou školu navštěvují alespoň 4 děti – cizinci v povinném předškolním vzdělávání, je MŠ dle platné legislativní úpravy povinna zařadit skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu, která zajistí plynulejší přechod do základního vzdělávání, v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. v platném znění, o předškolním vzdělávání, v aktuálním platném znění. Bezplatná jazyková příprava probíhá v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělená do dvou až tří bloků.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

5.5.4 Vzdělávání dětí mladších tří let

Vzdělávání v mateřské škole je možno organizovat pro děti od dvou let při dodržení stávajících podmínek a při zohlednění věkových specifik souvisejících s úrovní vývoje ve všech rovinách. Pro kvalitnější práci s dětmi od dvou let je ve třídách, kde se tyto děti vzdělávají, uplatňován zákonný odpočet z maximálního počtu dětí při naplňování třídy. Vybavení tříd zohledňuje věkové složení skupiny a přítomnost dětí mladších tří let. Je zajištěna bezpečnost a zároveň přiměřená podnětnost a pestrost prostředí.
Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno k utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem, učí se je rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na věková, vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Děti v raném věku potřebují stálý pravidelný denní režim, dostatek citové podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, srozumitelná pravidla.

Vývoj v tomto věku je velmi výrazný ve všech oblastech. Dítě v tomto období je značně egocentrické,

vymezuje se vůči okolí, objevuje nejraději všemi smysly, experimentuje. Zatím se neorientuje v prostoru a čase, naplňuje ho přítomnost. Tomu všemu se přizpůsobuje plánování a aktivity třídy. Je kladen velký důraz na četné, opakující se rituály a aktivity, děti se učí hrou, vlastním prožitkem, objevováním a napodobováním.

U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do MŠ snažíme hlavně o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy s vrstevníky.

Při nabízených aktivitách a činnostech vedeme děti k uplatňování hygienických návyků i praktických sebeobslužných dovedností. Ponecháváme dostatečný prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Klademe základy k utváření celoživotních návyků, hodnot, pravidel, norem a k jejich respektování.

Priority pedagogické činnosti, které dodržujeme při vzdělávání dětí mladších tří let:

- adaptační proces – dle individuálních potřeb každého dítěte a v součinnosti s rodinou
- úzká spolupráce s rodinou, snaha o vytvoření vstřícného partnerského vztahu s rodiči
- uplatňování individuálního přístupu
- rozvoj poznávacích procesů, výběr vhodných pomůcek a hraček
- dodržování pravidelných rituálů
- ponechání co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity
- střídání nabídky činností
- učení nápodobou, experimentování, objevování, situační učení
- rozvoj motorických dovedností, uspokojování pohybových potřeb dítěte
- rozvoj komunikace – podpora rozvoje slovní zásoby a řečových dovedností – knihy, obrázky, říkanky, rytmizace s pohybem apod.
- vytváření a upevňování hygienických návyků, vhodného stolování, sebeobsluhy při oblékání, svlékání.

5.5.5 Distanční vzdělávání

U předškolních dětí je distanční výuka založena na komunikaci učitele a rodičů, doplněné o občasný přímý kontakt učitele s dítětem. Těžiště vzdělávání spočívá především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby atd.
Vzhledem k věku je dostačující, pokud učitelé prostřednictvím domluvené komunikační platformy (případně papírovou formou) předávají jednou týdně rodičům tipy na tematicky zaměřené aktivity vhodné pro domácí prostředí.
Distanční vzdělávání je primárně určeno pro děti s povinným předškolním vzděláváním. Na distanční způsob vzdělávání přechází mateřská škola z důvodu, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) předškolních dětí z celé MŠ nebo z nejméně jedné třídy, pokud se v ní vzdělávají pouze tyto děti. Povinné vzdělávání distančním způsobem se má týkat krizového stavu podle krizového zákona nebo uzavření škol z nařízení ministerstva zdravotnictví či krajské hygienické stanice.

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat formou on-line či off-line aktivit. MŠ vždy přizpůsobí distanční vzdělávání jak individuálním podmínkám jednotlivých dětí, tak personálním a technickým možnostem MŠ.

Třídní učitel komunikuje s rodinou dítěte vybranou formou distanční výuky – zasílá vzdělávací nabídku – pracovní listy, náměty na výtvarnou výchovu a pohybové aktivity, tipy a náměty na zábavné i výukové aktivity s dětmi v domácím či venkovním prostředí. Toto vzdělávání bude probíhat v souladu se ŠVP a dle aktuálních integrovaných bloků a bude realizováno prostřednictvím aplikace Naše MŠ, emailů rodičů, webových stránek MŠ, popřípadě osobním vyzvednutím v mateřské škole. Tam, kde je to možné, bude vzdělávací nabídka doplněna o individuálně cílenou nabídku vycházející z hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivce, která bude co nejlépe odpovídat aktuálním vývojovým potřebám konkrétního dítěte.
Do distančního vzdělávání lze aktivně zapojit děti tím, že budou samy navrhovat témata, která chtějí prozkoumat a kterým se chtějí věnovat. Děti mohou se svými rodiči zpracovávat různá témata v malých skupinkách (každý nejprve zkoumat ve svém prostředí a pak si společně sdělovat svá zjištění). Tím může škola podpořit i sociální kontakt mezi dětmi, školou a rodinami.

Děti a rodiče si mohou úkoly a aktivity, které v průběhu distančního vzdělávání realizují, dokumentovat videozáznamy, fotografiemi, hlasovými nahrávkami, kresbami apod. Vhodné je založit portfolio, které každodenní vzdělávací aktivity dítěte dokládá. Po uplynutí doby, v níž povinné

distanční vzdělávání probíhalo, může dítě své práce odevzdat v MŠ pro hodnotící a diagnostické účely. Velmi důležité je, aby děti dostávaly k úkolům a aktivitám, které realizovaly a plnily, od učitele vždy nějakou zpětnou vazbu.

6 Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání přispívá k rozvoji učení dítěte v těchto vzdělávacích oblastech: Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět. Vzdělávací obsah poskytuje základní rámec, je společným východiskem a oporou pro celou školu. Pedagogové tento obsah, témata dále rozvíjí, přizpůsobují konkrétním dětem ve třídě. Upravují ho v souladu s věkem dětí, jejich dosavadní poznatkovou úrovní a jejich zájmy. Je sestaven tak, aby přirozeným způsobem obohacoval a rozvíjel dítě jak po stránce psychické, fyzické i sociální. Našim cílem je, aby každé dítě na konci svého působení v mateřské škole bylo relativně samostatné, zdravě sebevědomé, obohaceno o znalosti, které aktivně využije a rozvine v základní škole a připravené na takové životní situace, jež jsou na děti v tomto věku kladeny. Časová dotace i realizace plánovaného obsahu se řídí aktuálními zájmy, potřebami a možnostmi dětí. Striktní plánování na jeden týden je nevhodné, neboť neumožňuje prožitek dětí a proniknutí do hloubky tématu, ale vede k povrchnosti a fragmentaci poznatků.

6.1 Integrované bloky

Vzdělávací nabídka je předkládána v podobě třech flexibilních integrovaných bloků, které na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prolínají. Přecházejí jeden do druhého, jsou vzhledem k oblastem průřezové. Věcný obsah vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí. Integrované bloky nejsou ukotveny v čase. Učitelé nejsou svazováni povinností zabývat se v daném čase určitým tématem. Integrované bloky umožňují učiteli přizpůsobit vzdělávací obsah operativně, svobodně a kreativně podle aktuálních potřeb a zájmů dětí dané třídy a informací získaných prostřednictvím pedagogického diagnostikování. Učitel si pro svou třídu vybírá IB, či jeho části, které v daný okamžik odpovídají jejím potřebám, případně vybírá cíle a obsahy z několika IB zároveň.

Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje dostatek podnětů k činnostem. Učitelé upravují názvy podtémat IB, volí názvy dětem blízké, přiměřené jejich věku, schopnostem, vědomostem. Dostatečně motivují. Vzdělávací cíle, očekávané výsledky učení i vzdělávací nabídku jednotlivých IB mohou podle konkrétních potřeb a situací upravovat, konkretizovat, doplňovat, vybírat jen některé, nebo je zcela nahradit. Bloky jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny dětí.

Pedagogové při plánování využívají zpětnou vazbu. Průběžně vyhodnocují a podle výsledků a zájmu dětí operativně rozvíjejí a obměňují vzdělávací nabídku. Předpokládaná doba trvání bloku je přizpůsobována jeho průběhu a podle potřeby prodlužována zkracována. Každý blok může vyžadovat ke své realizaci různou dobu. Mohou tak být bloky dlouhodobé, střednědobé, krátkodobé.

S pomocí očekávaných výsledků učení stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou očekávané výsledky kódovány, uspořádány nejen do čtyř vzdělávacích oblastí RVP PV, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte.

Hlavní vzdělávací nabídka je doplněna:

1. školními, dlouhodobými projekty
2. třídními projekty, které mohou mít různou délku
3. doplňujícími programy a nadstandardními aktivitami

6.1.1 Integrovaný blok Zastav se a dívej

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):



Integrovaný blok:	**Zastav se a dívej**
Hlavní smysl a účel:	Integrovaný blok Zastav se a dívej je zaměřen na rozvoj schopnosti dětí pozorovat svět kolem sebe, vnímat detaily, objevovat a bádat nad krásou přírody i běžného života. Hlavním cílem je vést děti k tomu, aby se dokázaly na chvíli zastavit, soustředit svou pozornost a aktivně poznávat prostředí, ve kterém žijí. V rámci tohoto bloku se děti učí sledovat zázraky přírody. Pozorovat náhle změny s typickými znaky jednotlivých ročních období. Rozlišovat barvy, tvary, vnímat různé zvuky a vůně. Poznávat rostliny, zvířata i různé přírodní jevy v blízkém okolí naší mateřské školy. Prozkoumávat co se děje na farmě, v úlu, ve vodě, pod kamenem, v trávě, v půdě i zoologické zahradě. Neopomeneme ani na péči o volně žijící zvířata. Obeznámit se se sílou všech živlů a jakým způsobem nás mohou ovlivnit. Objevovat záhady vesmíru. Rozvíjí se jejich smyslové vnímání, zvídavost, fantazie a schopnost vyjadřovat své prožitky prostřednictvím řeči, výtvarných činností, pohybu nebo hry. Poznávají oblast dopravy a bezpečnosti.

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	**komunikativní**	**k občanství a udržitelnosti**	**osobnostní a sociální**	**k podnikavosti a pracovní**	**k řešení problémů**	**kulturní**	**digitální**
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Pojmenuje vlastní silné stránky.	Organizuje s realizuje svoje činnosti.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Vyjadřuje se různými způsoby.	Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	Projevuje důvěru v sebe sama.	Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.		
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.		Oceňuje práci I úsilí druhých.	Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.		
Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.		Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.					

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH			
Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Myšlenkové operace a procesy	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	Ovlivňuje směřování společné činnosti.	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
Naplňuje své biologické potřeby.	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	Základy etikety a morální hodnoty	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.	Ověří správnost řešení.	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	Životní prostředí a jeho ochrana
Zvládá základy grafomotoriky.	Představivost, fantazie, tvořivost	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	Respektuje různé formy života.
Vyhledává příležitosti k pohybu.	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	Svět lidí a kultury	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
Zvládá základní pohybové dovednosti.	Jazyk a řeč	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	Bezpečné chování
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	Formuluje instrukce a předá je ostatním.	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
Praktický život	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
Zvládá sebeobsluhu.	Předčtenářské dovednosti	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
Fyzická zdatnost	Předmatematické dovednosti	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	
Překonává fyzické překážky.	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	
Ochrana zdraví	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.		
Má osvojené základní hygienické návyky.	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.		
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.			

6.1.2 Integrovaný blok Zvyky a tradice

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):



Integrovaný blok:	**ZVYKY A TRADICE**
Hlavní smysl a účel:	Zvyky a tradice jsou nedílnou součástí kulturního dědictví a přispívají k vytváření vztahu dětí k místu, ve kterém žijí, i k tradicím své země. V průběhu celého školního roku se děti přirozenou a hravou formou seznamují s lidovými zvyky, svátky a tradicemi, které jsou spojené s proměnami ročních období i významnými událostmi kalendářního roku. Prostřednictvím tvořivých, hudebních, pohybových, pracovních i prožitkových činností poznávají jejich význam, rozvíjejí kulturní povědomí, úctu k tradicím, estetické cítění, tvořivost, fantazii i vzájemnou spolupráci. Současně si osvojují hodnoty, jako jsou ohleduplnost, laskavost, vzájemná pomoc, sounáležitost, úcta k druhým i radost ze společně prožívaných okamžiků

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	**komunikativní**	**k občanství a udržitelnosti**	**osobnostní a sociální**	**k podnikavosti a pracovní**	**k řešení problémů**	**kulturní**	**digitální**
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Vyjadřuje se různými způsoby.	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Vyjadřuje svůj názor.	Dokončí, co započalo.	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Tvořivě pracuje s informacemi.	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	
			Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Přichází s vlastními nápady.	Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.		

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	**Myšlenkové operace a procesy**	**Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti**	**Poznávání světa a přírody**
• Naplňuje své biologické potřeby.	• Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	• Přijímá různé sociální role.	• Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	• Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	**Základy etikety a morální hodnoty**	• Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
• Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	• Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	• Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	• Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
• Zvládá základní pohybové dovednosti.	• Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.	• Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	**Životní prostředí a jeho ochrana**
• Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	• Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	**Svět lidí a kultury**	• Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
• Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	**Jazyk a řeč**	• Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	• Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

• Zvládá základy grafomotoriky.	• Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.	• Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	• Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
• **Praktický život**	• Rozpozná rým, rytmizuje.	**Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování**	**Bezpečné chování**
• Zvládá sebeobsluhu.	• Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	• Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	• Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
• **Fyzická zdatnost**	• Rozliší český jazyk od jiných jazyků.	• Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	
• Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	• Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	• Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
• **Ochrana zdraví**	**Předčtenářské dovednosti**		
• Má osvojené základní hygienické návyky.	• Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.		
	• Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.		
	Předmatematické dovednosti		
	• Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.		
	• Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.		

	Sebepojetí, autonomie a emoce		
	• Navazuje a rozvíjí citové vazby.		

6.1.3 Integrovaný blok Společně to zvládneme

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):



Integrovaný blok:	**SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME**
Hlavní smysl a účel:	Tematický blok „Společně to zvládneme“ je zaměřen na podporu vzájemných vztahů mezi dětmi, spolupráci, ohleduplnost a vytváření pozitivního klimatu ve třídě. Pozvolně adaptovat nově nastupující děti, vzájemně se poznávat, učit se vnímat jeden druhého, navazovat přátelství, respektovat pravidla soužití a uvědomovat si, že společnou spoluprací lze zvládnout různé situace a úkoly. Učit sebeobsluze a zdravím hygienickým návykům. Naučit děti využívat všechny své smysly a osvojit si poznatky o lidském těle, zdraví i nemocech. Prostřednictvím her, společných aktivit, rozhovorů, dramatizace a prožitkového učení děti získávají zkušenosti se sdílením, pomocí druhým, řešením drobných konfliktů a vzájemném naslouchání. Učí se vyjadřovat své pocity, přání i potřeby přiměřeným způsobem a respektovat ostatní. Hravou a zábavnou formou seznamovat děti s různými druhy povolání. V průběhu bloku jsou zařazovány kooperativní hry, skupinové činnosti, pohybové aktivity, výtvarné i pracovní činnosti, které podporují spolupráci a rozvoj sociálních dovedností. Důležitou součástí je také vytváření a dodržování pravidel třídy, které pomáhají dětem cítit se bezpečně a jistě. Cílem bloku je vést děti k tomu, aby se ve třídě cítily dobře, dokázaly spolupracovat, pomáhat si navzájem a uvědomovaly si, že společně dokážeme překonávat obtíže a dosahovat společných cílů. V rámci tohoto bloku se učí děti vnímat, jak důležité je chránit naši přírodu a šetrně zacházet s přírodními zdroji. Seznamují se s pojmy jako je třídění odpadu, recyklace, šetření vodou, energií, ochranou rostlin, zvířat a čistotou prostředí.

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH

k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Přispívá k fungování v mateřské škole.	Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	Reaguje na umělecké a kulturní podněty.	Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Naslouchá druhému a dodržuje dohodnutá pravidla komunikace.	Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.		Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.
Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.		Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.			
				Přichází s vlastními nápady.			

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH			
Dítě a jeho tělo	**Dítě a jeho psychika**	**Dítě, ten druhý a společnost**	**Dítě a svět**
Tělo, smysly a biologické potřeby	**Myšlenkové operace a procesy**	**Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti**	**Poznávání světa a přírody**
• Zachovává správné držení těla.	• Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	• Začlení se do skupiny.	• Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
• Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.	• **Představivost, fantazie, tvořivost**	• Poradí si v nové situaci.	• Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
• Naplňuje své biologické potřeby.	• Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	• Navazuje a udržuje dětská přátelství.	• **Životní prostředí a jeho ochrana**
• **Pohyb, hrubá a jemná motorika**	**Jazyk a řeč**	**Základy etikety a morální hodnoty**	• Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
• Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. •	• Vypráví jednoduchý děj.	• Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	• Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
• Zvládá základní pohybové dovednosti.	• Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.	• Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.	• Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
• Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	• Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	• Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	• Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

• Zvládá základy grafomotoriky.	**Předčtenářské dovednosti** •	• Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.	• Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
• **Praktický život**	• Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	• **Svět lidí a kultury**	
• Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.	• Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.	• Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	
Zvládá sebeobsluhu.	• Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.		
• **Fyzická zdatnost**	• **Předmatematické dovednosti**		
• Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	• Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.		
Ochrana zdraví	• Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.		
• Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	• Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.		
• Má osvojené základní hygienické návyky.	• **Sebepojetí, autonomie a emoce**		
	• Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.		
	• Orientuje se v základních emocích a pocitech.		

	• Vyrovná se s neúspěchem.		
	• Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.		
	• Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.		

6.2 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty

- Hliněný svět
- Velcí čtou malým
- Malý zahradníci

Vzdělávací programy

Vzdělávací obsah je doplněn v souladu se zaměřením mateřské školy o edukační programy dle aktuální nabídky ve spolupráci zejména s těmito organizacemi:

- Základní škola Kožlí – návštěvy předškoláků v 1. třídách ZŠ
- Bazén Intex arena – pravidelné plavecké výcviky
- Zimní stadion Ledeč nad Sázavou (bruslení dětí)
- Dopravní hřiště Ledeč nad Sázavou SVČ
- Základní umělecká škola Ledeč nad Sázavou
- Knihovna Ledeč nad Sázavou – návštěvy knihovny
- Středisko volného času Ledeč nad Sázavou
- Divadelní představení Světlá nad Sázavou, Humpolec
- Divadelní spolky (Divadélko Kůzle a jiné dle nabídky) – divadelní představení v MŠ
- Policie České republiky – besedy k seznamování dětí s bezpečností (osobní, dopravní)
- Kocour Preventista – zážitkový a vzdělávací program spolku ZACHRAŇ ŽIVOT (základy první pomoci)
- Zemko Kožlí
- Hasiči Kožlí, Ledeč nad Sázavou

Aktivně se účastníme:

Podzimní stezka s rodiči

Mikulášská nadílka

Lampionový průvod se ZŠ

Rozsvícení vánočního stromečku v Kožlí

6.3 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Učitelky tvoří TVP na základě integrovaných bloků ŠVP, které byly vypracovány a projednány ředitelkou školy, a kolektivem učitelek na pedagogické radě.

Motivací pro tvorbu integrovaných bloků (IB) byl svět kolem nás, přirozené střídání čtyř ročních období, události během roku, tradice a zvyky. Třídní vzdělávací program je rozdělen do třech IB. Tyto integrované bloky rozpracovávají společně obě učitelky na třídě do menších projektů tzv. myšlenkových map, které nejsou časově vymezené, dle věku, potřeb, zájmů a schopností dětí. Integrované bloky se vzájemně prolínají, navazují na sebe a jsou společné pro všechny třídy, lze jej přizpůsobovat zájmu a potřebám dětí i aktuální situaci. Učitelky mají k dispozici nabídku témat, kterou mohou či nemusí využít. TVP se tvoří postupně, některá nabídnutá témata mohou paní učitelky vynechat, sloučit, nahradit doplňujícím podtématem. Je počítáno s určitou časovou rezervou, která může být použita pro doplňkové projekty nebo rozšíření integrovaného bloku. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně – kulturní i environmentální. Každý TVP obsahuje charakteristiku tematického bloku, klíčové kompetence, očekávané výsledky učení. Prostor k evaluaci bloku pedagogem je určen v poznámkách třídní knihy ve Správě MŠ. Tato evaluace slouží také k doplňování, upřesňování a čerpání v průběhu dalších školních roků.

Každý IB je ukončen hodnocením.

7 Plán evaluace

Denní evaluace

Součástí každodenní pedagogické práce je průběžná evaluace, která poskytuje zpětnou vazbu o průběhu vzdělávání a individuálním rozvoji dětí. Zaměřuje se zejména na:

- **Sledování zájmu a soustředěnosti dětí** – učitelky pozorují zapojení dětí do nabízených činností, jejich aktivitu, míru soustředění a motivaci. Sledují také, jaké dovednosti a kompetence si děti rozvíjejí, s jakými hodnotami se při činnostech setkávají, jaký prostor mají pro samostatnost a ve kterých oblastech jsou úspěšné nebo naopak potřebují větší podporu. Zjištěné poznatky slouží jako podklad pro plánování další vzdělávací práce.
- **Poskytování zpětné vazby** – prostřednictvím rozhovorů jsou děti vedeny k vyjadřování svých názorů, potřeb a pocitů. Mají možnost zhodnotit svou činnost, zamyslet se nad tím, co se jim podařilo, co by příště chtěly udělat jinak a podílet se na plánování dalších aktivit.
- **Průběžné vyhodnocování vzdělávacího procesu** – denní evaluaci provádějí učitelky mateřské školy v rámci každodenních vzdělávacích činností. Získané informace využívají ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu a k individualizaci vzdělávání.
- **Sebehodnocení** – součástí denní evaluace je také sebehodnocení dětí i pedagogických pracovníků, které podporuje rozvoj odpovědnosti, uvědomění si vlastních pokroků a profesní sebereflexi učitelek.

Periodická evaluace

Periodická evaluace umožňuje průběžně sledovat kvalitu vzdělávání, ověřovat naplňování cílů školního vzdělávacího programu a přijímat opatření vedoucí ke zkvalitňování práce školy.

Součástí periodické evaluace je:

- **Vyhodnocení tématu** – probíhá po ukončení každého tématu. Pedagogové hodnotí průběh realizace, dosažené výsledky a stanovují doporučení pro navazující vzdělávací činnosti.
- **Průběžné sledování naplňování cílů ŠVP** – během celého školního roku učitelky společně s ředitelkou školy průběžně vyhodnocují plnění stanovených vzdělávacích cílů a hledají možnosti jejich dalšího rozvoje.
- **Posouzení souladu ŠVP s RVP PV** – na konci školního roku ředitelka školy společně se zástupkyní vyhodnocuje soulad školního vzdělávacího programu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a podle potřeby navrhuje jeho úpravy.
- **Hodnocení integrovaných bloků** – na konci školního roku je provedeno zhodnocení integrovaných bloku. Evaluace integrovaných bloků probíhá u každého zvlášť a je zaznamenávána do připravených hodnoticích formulářů.
- **Hospitační činnost ředitelky** – uskutečňuje se podle plánu hospitací a slouží ke sledování kvality pedagogické práce. Součástí jsou písemné záznamy a doporučení pro další rozvoj.
- **Vzájemné náslechy učitelek** – podporují sdílení zkušeností, vzájemnou inspiraci a profesní růst pedagogických pracovníků. O hospitacích jsou pořizovány záznamy.
- **Hodnocení podmínek vzdělávání** – průběžně jsou sledovány materiální, hygienické, organizační i provozní podmínky školy a podmínky zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví dětí. Zjištěné nedostatky jsou evidovány a průběžně řešeny.
- **Pedagogická diagnostika** – vzdělávací pokroky dětí jsou průběžně sledovány a zaznamenávány formou pedagogických poznámek. Získané informace slouží k individualizaci vzdělávání a podpoře dalšího rozvoje dítěte.
- **Sebereflexe pedagogů** – učitelky pravidelně hodnotí vlastní práci, analyzují výsledky své pedagogické činnosti, sdílejí zkušenosti a hledají možnosti dalšího zkvalitňování vzdělávacího procesu.
- **Spolupráce s rodiči** – evaluace probíhá také prostřednictvím neformálních i plánovaných rozhovorů s rodiči, individuálních konzultací a dotazníkových šetření. Jejich podněty jsou důležitým zdrojem informací pro další rozvoj školy a zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Oblasti autoevaluace	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Soulad školního vzdělávacího programu s RVP PV	Revize a úpravy textu ŠVP, dotazník souladu	Při legislativních změnách nebo zásadních změnách v mateřské škole – neprodleně Pravidelně 1× ročně na konci školního roku	Ředitelka, zástupkyně ředitelky
Plnění cílů školního vzdělávacího programu	Hospitační činnost Vzájemné náslechy pedagogů	Hospitace 2× ročně u každého pedagoga Vzájemné hospitace 2× ročně	Ředitelka, zástupkyně MŠ učitelky tříd
Způsob zpracování a realizace vzdělávacího obsahu	Třídní kniha Formulář hodnocení tematického celku Hodnocení integrovaných bloků Vzájemné hospitace Hospitace	Třídní kniha denně Hodnocení tematického celku – po dokončení TC Hodnocení integrovaných bloků – 1x ročně Vzájemné hospitace 2x ročně Hospitace 2× ročně u každého pedagoga	Učitelky tříd Učitelky tříd Učitelky tříd Učitelky tříd Ředitelka
Práce pedagogických pracovníků	Vzájemné hospitace Hospitace Dokumentace práce dětí (fotografie, portfolia) Sebereflexe a sebehodnocení pedagogů	Vzájemné hospitace 2× ročně Hospitace 2× ročně u každého pedagoga Práce dětí průběžně Sebereflexe a sebehodnocení 1× ročně (červen)	Učitelky tříd Ředitelka, zástupkyně Učitelky, asistent pedagoga Všichni pedagogičtí pracovníci
Výsledky vzdělávání a vyhodnocování pokroků jednotlivých dětí	Systematické pozorování, rozhovory s dětmi, práce dětí, záznamy o dětech, pedagogická diagnostika, sebehodnocení dětí	Pozorování, rozhovory a práce dětí denně, záznamy dle potřeby, pedagogická diagnostika a sebehodnocení dětí průběžně během celého školního roku	Učitelky tříd

Oblasti autoevaluace	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Kvalita podmínek vzdělávání	Hospitace, inventarizace, dotazníkové šetření mezi rodiči a zaměstnanci	Hospitace 2× ročně u každého pedagoga inventarizace 1× ročně (do 31. 12.), dotazníky 1× ročně (zpravidla v červnu)	Ředitelka, Všichni zaměstnanci mateřské školy Rodiče

Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program je závazným dokumentem mateřské školy. Vychází z platného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání 2025. ŠVP je zveřejněn na přístupných místech (na internetových stránkách ZŠ a MŠ Kožlí, v prostoru mateřské školy). ŠVP je možné upravit na základě jeho předchozího vyhodnocení, autoevaluace školy, v souvislosti s úpravou RVP PV nebo změnou právních předpisů, které mají na ŠVP vliv. Zásadnější úpravy jsou řešeny vydáním nového ŠVP, úpravy menšího rozsahu budou realizovány formou dodatku ke stávajícímu dokumentu. Forma vydání úprav je v pravomoci ředitelky školy.

Školní vzdělávací program byl zpracován za účasti celého týmu zaměstnanců mateřské školy v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Platnost dokumentu: od 1.9.2026

Školní vzdělávací program byl schválen na pedagogické radě dne 25.8.2026